

P R O M I N

ПРОМІНЬ

No. 9
SEPT.
1982

ПРОМІНЬ

РІК XXIII

СЕРПЕНЬ 1982

Ч. 9

No. 9

PROMIN

SEPTEMBER, 1982

VOL. XXIII

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Виходить раз у місяць

В и д а е

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплата в Канаді \$12.00
 Передплата до інших країн 12.00
 Поодинокое число 1.20

Передплату вислати на адресу:

P R O M I N

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

Subscription in Canada \$12.00
 Subscription in other countries 12.00
 Single copy 1.20

Address:

P R O M I N

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ:

— Напередодні провінційних з'їздів	1
Люба Кут — Наш „Промінь”	1
Катря Гуцал — Філософія мого народу	2
Д-р Б. Кузь — Кирило Григорович Стеценко	3
Волинянка — Зустріч з Україною	5
А. Звоздецька — Павліна Біл	7
Тоня Горохович — Педагогіка як мистецтво навчання й виховання	8
Іванна Чорнобривець — Страшна весна	11
— Гафії Янішевській	14
— Українська вишивка	14
Lydia Kasianchuk — Report on Amnesty International Annual Geera! Meetig	15
J. Harmata — I the Spring is Vesna in Saskatoon	16
Helen Raycheba — Violence at Home and Abroad	16
Музейні вісті	18
Стеф. Кульба — Осінний вісник	20
Відділ для дітей	22
Громадська і родинна хроніка	23
Квіти незабутнім	28
Річні звіти відділів	30
Довкола дому	32

НА ОБКЛАДИНЦІ: І. Ф. Островський — Аркан

**ВИДАННЯ, ЩО ІХ МОЖНА НАБУТИ
 В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ**

Блискуча зоря, княжна Анна Всеволодівна, Митр. Ларіон	\$ 0.50
Вибране, Г. Мандрика	1.50
Видатні жінки України, Н. Полонська-Василенко	6.00
Довідник про Союз Українок Канади	0.10
Листки взорів з мистецької книжки, хрестиками, явор., низинкою	0.25

Дорогами Сорокріччя, Н. Когуська	1.50
50-річчя здобуття громадських прав Української Жінки, Г. Янішевська	0.75
Статут Союзу Українок Канади	0.25
Твори Лесі Українки, а англійській мові, КУК	7.50
Три силуетки, Л. Білецький	1.50
Українські коляди, С. Яременко	0.75
Українська жінка в хореографії, М. Пастернакова	3.00
Чарівний діамант, М. Погідний-Угорчак	2.00
Юний Скоморох, п'єси для молоді	6.00
Я вернуся, О. Крамар	0.50
Pysanka: Icon of the Universe — Museum U.W.A.C.	3.95
“Ukrainian Canadiana” U.W.A.S.	12.00
The Development of Ukrainian Classical Music, D. Woziy	0.50
Збірка матеріалів, 100-річчя з дня нар. Лесі Українки	2.50
На крилах пісень, пісні з нотами на слова Лесі Українки	10.00
На Роковини Івана Франка	1.00
Програма для Молодших Відділів СУМК	2.00
Програма на свято Л. Українки і О. Кобилянської	1.00
Програма на свято Св. Миколая	2.50
Про життя і творчість Ольги Кобилянської	0.50
Підручник для Надзірної Ради Молодших Відділів СУМК	7.00
П'єса, „За нами, сестри!”, Анна Звоздецька	1.50
П'єси для молоді	2.50
Програма для садочків	1.50
Візитівки, з смолоскипом, тузин	1.00
Портрет Лесі Українки	2.00
Картки на листи з конвертами, з смолоскипом, тузин	1.50
Макатки — сувенір з Ювілею 50-ліття Союзу	5.00
Прапорчики, на ньому смолоскип, тризуб, клиновий листок	1.50
„СМОЛОСКИП” — відзнака СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ	7.00
Срібні ложечки, з смолоскипом	12.00
Також маємо серветки, з смолоскипом, добра якість, тузин	1.50

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA

25 11024 — 82 Ave.,

Edmonton, Alberta T6G 0T2

НАПЕРЕДОДНІ ПРОВІНЦІЙНИХ З'ЇЗДІВ

Наближається час провінційних з'їздів Союзу Українок. Відбудуться вони у п'ятьох провінційних осередках: Східній Канаді, це б то Онтаріо і Квебек, Манітобі, Альберті і Бр. Колумбії.

Кожна Провінційна Екзекутива плянує й проектує програму з'їзду, кожна вносить туди, що по її думці найважливіше. Перед проводом організації дуже важливі завдання, які потребують уваги і застанови. Великих змін зазнала наша організація, хоч би за останнє десятиліття. Тому наше сьогодні вимагає від кожної членки широкої обізнаності з громадським життям, його проблемами та виробленням почуття відповідальності. Тому кожна Провінційна Екзекутива сподівається зустріти на з'їзді крім офіційних делегаток і провідне членство відділів. Кожний з'їзд це не лише звідомлення з проробленої праці, це радше вікно у наше завтра, а щоб це завтра було забезпечене ми маємо його оформити, вкласти в нього зміст, виповнити проектами, живою творчою працею.

Провінційні з'їзди так само важливі як і крайові. Вони є по більшій часті продовженням головного з'їзду, дають можливість більшому числу членства прибути та брати в них активну участь.

Саме тепер є час пригадати собі деякі важливіші події в нашій організації, до яких ми рік тому на З'їзді в Едмонтоні так розігна-

лись, але не встигли ще в них багато зробити.

Декада Української Родини, Ювілейні святкування молодіжної організації СУМК, Міжнародна Амнестія і наша допомога родинам дисидентів в Україні, Рідні школи, музейні справи, журнал "Промінь". Скільки було можливо зробити в цьому першому році Декади Української Родини, чи краще скільки ми повинні зробити в наступних 9 роках, залежить від наших дальших плянів, проектів та наших зацікавлень.

Декада Української родини пов'язана насамперед з українською родиною, в основу якої лягли такі засади: Яким буде дім, такою буде церква, такою організація чи держава. Ми на кожному кроці наголошуємо що "молодь це наша майбутність" а "українська мова це душа народу", що "українська дитина це скарб нації".

Це наші кличі, до яких ми прямуємо по через сотки різних перешкод, зустрічаємось на цій дорозі з болючими питаннями, на які не завжди знаходимо відповіді, однак ніяк не можемо зупинитись, щоб не продовжувати наших зусиль і праці.

Постанови наших з'їздів лише тоді важливі, коли ми їх проводимо в життя від одного з'їзду до другого. І ці постанови проводить в життя не самий провід а й членство на місцях. Тому таким важливим є масова участь членства на з'їздах, коли хочемо, щоб наша праця приносила певні успіхи.

НАШ „ПРОМІНЬ”

Наближається осіння пора, оживлення та посилення організаційної праці. Одна з дуже важливих ділянок громадської праці це видавання журналу Союзу Українок Канади. Журнал "Промінь" є школою, яка підносить свідомість українського жіноцтва на вищій ступінь в літературній і організаційній ділянках в користь загально-української справи.

"Промінь" є мірилом національної свідомості та поступу, він є поживою і зеркалом діяльності та розвитку Союзу, він працює в користь нашої історії, спадщини — Українського Музею в Саскатуні та українського на-

ціонального, церковного життя і його розвитку.

Без відділу СУК в "Українському Голосі" в початках та видавання "Променя" тепер, наша славна організація не могла б існувати. Кошт видання в теперішню пору злучений з високими видатками на адміністрацію, папір, друкування, пошту та працівників. Українська преса в Канаді знаходиться тепер в досить критичному положенні, деякі часописи й перестали друкуватись.

Щоб наш журнал міг виконувати наложений на нього обов'язок на журналістичному

"Промінь", вересень 1982.

ФІЛОСОФІЯ МОГО НАРОДУ

Пам'ятаю це з юних років
нас учили —
хлібець шанувати.
Як упала кришечка долів,
треба було —
її поцілувати.
Бо у хлібі
сонце і роса,
і міць землі,
й життєдайна сила.
Для голодних —
безмежна краса!..
Ось, такої мудрости
нас вчили.

**

Не на жарти чи сміх
ці рядки —
філософія мого народу:
Ніжно й вдячно
беріть в руки хліб —
поцілунком подякуйте Богу!

Літо 1982
Міннеаполіс

рівні, членство та референтки "Променя" повинні постійно забезпечувати його матеріально. Треба збирати і висилати передплати без пригадки адміністрації, приєднувати нових передплатників, збільшувати пожертви на пресовий фонд бо на самих передплатах журнал не може вдержатись.

Деякі відділи і референтки влаштовують Свято Книжки та інші імпрези, після теперішніх фінансових обставин підвищують пожертви за посмертні згадки, "замість квітів на могилу". Збирають різдвяні привітання та побажання з різних нагод, передплачують "Промінь" в дарунку для родини і приятелів та інше.

"Промінь" є гордістю не лише Союзу Українок Канади, але й всього українського суспільства, це наша історія. Щоб мої вислови не були сухими — порожніми, залучую чека на \$300.00.

Люба Кут,
референтка "Променя"
Ванкувер, Б. К.

П'ЯТЬ СТУДЕНТІВ КОЛЕГІЇ СВ. АНДРЕЯ ОТРИМАЛИ БОГОСЛОВСЬКІ СТУПЕНІ

На двадцять дев'ятій конвокації Колегії Св. Андрея в Вінніпезі, що відбулася в неділю 30 травня 1982 р. о год. 7:30 вечора, п'ять студентів Богословського факультету отримали такі ступені: Диплом пастирських курсів — диякон Володимир Макаренко (з Лондону, Ont.), Ліценціят теології — прот. Петро Бублик (з Торонто), Тимофій Гавриш (з Геффорд, Саск.), о. Тарас Крочак (з Беніто, Ман.) і Григорій Мельник (з Торонто).

Конвокацію відкрив ректор Колегії, прот. Олег Кравченко.. Абсолювентів представив проф. Роман Єринюк. Надання ступенів виконав канцлер Колегії, Блаж. Митрополит Андрей. Дипломи вручив прот. д-р Г. Удод, голова президії Консистерії УГПЦК в Канаді. Випустників щиро вітала численна святкова громада.

Конвокаційну промову виголосив о. д-р Степан Ярмусь. Його промова під заголовком "Людина в світогляді й ідеології Митрополита Іларіона" була присвячена роковинам 100-річчя з дня народження й 10-річчя з дня упокоєння бл. п. Митр. Іларіона (Огієнка). Прот. С. Ярмусь оснував свою доповідь на християнському антропологічному мисленні деяких праць Митр. Іларіона. Доповідач, теж, звернув увагу на значення мотто покійного Митрополита "Служити народові — то служити Богові".

Відтак, бурсар Колегії, Анна Ралько, представила всіх стипендіатів Колегії за 1981-82 р., як на Богословському факультеті, так і в Центрі Українських Канадських Студій. Вступні завваги до нагород подали проф. Р. Єринюк, декан студій, й д-р Наталя Апонюк, директор Центру.

Р. Є.

СТАРОВИННІ ПРАВДИ

Хто розумний? — Той, що у всіх чого-будь навчається.

Хто сильний? — Той, що себе опановує.

Хто багатий? — Той, хто задоволений своєю долею.

Хто герой? — Той, хто вміє ворога зробити своїм приятелем.

Кирило Григорович Стеценко

(30.IV.1882 — 29.IV.1922)

(У століття уродин відомого композитора і заслуженого діяча культури)

Серед видатних творців і основоположників оновленої української музичної творчості окреме місце належить відомому композиторові, педагогові і музичному критикові Кирилові Григоровичу Стеценкові, століття уродин якого відзначили у квітні цього року.

Стеценко був не тільки добрим солістом і любителем нашого хорового світського і церковного співу, — в тому відомим диригентом і організатором, — але також, як і його учитель Микола Лисенко, відомим дослідником української народної музичної творчості, а передовсім — самовідданим культуротворчим діячем та співторцем нашого музичного відродження початку ХХ століття. Його музичне обдаровання і зокрема його новаторська діяльність в хорових жанрах, в яких він використовував різноманітність гармонійних засобів, музичної творчості та багатство народних мелодій, позначилася окремим струменем на полі світської і церковної музики, а його самовіддана праця кинула його — у незвичайно важливий для нашого народу і культури час — на творчі вершини у важливих ділянках нашого культурного життя, в яких він залишив тривалий слід — як композитор, музиколог педагог, і музичний та театральний критик.

Стеценко народився в родині свідомого маляра-самоука Григорія Стеценка, в селі Квітки на Київщині. Вже з молодих літ виявляє мистецьке і музичне обдаровання, в 1892 році починає вчитися в мистецькій школі М. Мурашка та в Софійській духовній школі, а згодом в Духовній семінарії в Києві. Тут вперше познайомився з проф. М. Лисенком — відомим композитором, з яким зв'язала його згодом творча приязнь, що значно вплинуло на його музичне виховання, бо вже в 1899 році, як студент, він стає солістом у відомому в тому часі в Києві репрезентаційному хорі М. Лисенка, а пізніше стає навіть помічником самого диригента.

Закінчивши в 1903 році Духовну семінарію, Стеценко виявивши свій хист до диригентури,

вступає до відомої Музично-драматичної школи проф. М. Лисенка, де в роках 1904-08 поглиблює свої музичні зацікавлення, зокрема з теорії і композиції у групі проф. Г. Любомирського відомого музикознавця і педагога, — тоді ще викладача музично-теоретичних дисциплін. Однак найбільше завдячує Стеценко таки вмілому керівництву проф. М. Лисенка, під значним творчим впливом, якого, навіть і в інших школах, формувалися тоді також будучі українські композитори — Я. Степовий, М. Леонтович, Б. Підгорецький, О. Кошиць, С. Людкевич, Л. Ревуцький, М. Вериківський і інші. Як помічник Лисенка він відбув тоді з хором кілька концертних подорожей по Україні, вивчав народню творчість та дав свої початкові хорові композиції: "Бурлака" (на слова Б. Грінченка), "Рано в ранці новобранці" (на слова Шевченка), "Плавай, плавай лебедонько" (на слова Шевченка), "Вечірню пісню" (на слова В. Самійленка) та інші пісні. В 1903 році він написав свою першу оперу "Полонянка" (незакінчена, на лібрето Є. Кротевица).

Відгомін програної війни з Японією в 1905 році пролунав надіями і в Україні, сприяв національному відродженню серед населення, що й позначилося в творчості молодого композитора. Стеценко виявляє свою прихильність цим народницьким рухам що й віддзеркалюється волелюбними мотивами його хороших композицій, хочби в таких хорах як "Заповіт" (на слова Т. Шевченка), "Содом", "Прометей" (на слова О. Коваленка), а також пише в цьому дусі оперу "Кармелюк" (1906 р.). В Києві він організує Народний хор, в репертуар якого вводить нові пісні, в тому числі і власні композиції. Однак популяризація нових патріотичних мелодій серед народу викликає підозріння влади і цензури, і це стає причиною його арешту і виселення з Києва на Донбас в 1907 році.

Виселення Стеценка на Донеччину не тривало довго, бо там він виявився більш небезпечним серед опанованого революційними

К. Стеценко

розрухами робітництва. Через рік йому дозволили повернутися знову на Київщину, що була спокійнішою, і де він був менш невігідним для місцевої влади. Осівши вже в Білій Церкві, Стеценко даліше займається композиторською діяльністю, але вже більш релігійною, навчав співу і творив хорові гуртки. В 1911 році він був рукоположений в сан священика і переїхав на парафію в село Тирів на Поділлі (околиці Вінниці).

Ще будучи в Білій Церкві, Стеценко написав ряд важливих композицій, що згодом увійшли до скарбниці української театральної музики. Головнішими з його тодішньої творчости є музика до муз. комедії "Сватання на Гончарівці" та до відомих вистав — "Про що Тирса шелестіла" (С. Черкасенка), "Бувальщина" (А. Веселовського), "Циганка Аза", "Як ковбаса та чарка" (М. Старицького), та інші обробки, які він виготовив для театру М. Садовського в Києві. У цей період Стеценко написав відомі хорові композиції: "То була тиха ніч" (на слова Л. Українки), "Сон" (на слова П. Грабовського), "Веснонько весно" (на слова О. Коваленка), а також кантати "Шевченкові", "Єднаймося" (на слова І. Франка), що увійшли до скарбниці української класичної музики.

В цей час композитор присвячував більше уваги і церковній музиці, вислідом чого є його дві оригінальні літургії і панахида, а також відомі хорові композиції як Господня молитва "Отче Наш", "Величає душа моя Господа"

та інші, що увійшли в репертуар наших церковних хорів. Перу Стеценка належать і відомі інші композиції з цього часу а також чисельні обробки народних пісень. Стеценко пам'ятав і про дітей і написав для них дві дитячі опери в 1911 році: "Лисичка, Котик і Півник" та "Івасик Телесик" (на лібретто Кропивницького). Він цікавився життям своїх парафіян, організував аматорські гуртки, диригував концертами.

Великі зміни в житті Стеценка приносить кінець Першої світової війни і революція в Росії і на Україні. В 1917 р. Композитор повертається до Києва, де одержує працю в музичному відділі в Міністерстві освіти, входить знов у вир творчого життя, належить до активних творців українського відродження. В той час, коли Олександр Кошиць займався організацією Української Державної капелі, що виїхала на концертну подорож по країнах Західної Європи, щоб інформувати чужинців про українську музичну культуру, зокрема про хорове мистецтво. Для здійснення цього задуму Стеценко займався організацією вишколом другої відомої Державної капелі "Думка", з якою, як диригент, подорожував по Україні, даючи чисельні концерти для війська й для населення.

Під впливом тодішнього творчого оточення постали його нові відомі хорові мелодії, що відтворювали дійсність. Він написав хори: "Знов весна" (на слова Л. Українки), "Над нами ніч" (на слова Олеся), "У неділеньку святую" (на слова Т. Шевченка). Починаючи з 1918 року Стеценко був також викладачем в Музично-Драматичному Інституті ім. Миколи Лисенка, творчо допомагав молодшим композиторам. В цей час він написав музику до вистав "Гайдамаки" (за Т. Шевченком), "Богдан Хмельницький" (не закінчена, на лібретто М. Старицького), та скомпонував драматичну сцену "Іфігенія в Тавриді" (на слова Л. Українки).

Хід політичних подій і зокрема боротьба за владу дали неочікувані наслідки, що, після чужої інтервенції, закінчилися перемогою більшовиків, а з тим — утвердження чужої влади і нових обмежень. Це розвіяло надії Стеценка і він покинув Київ в 1921 році, перейшовши на нову парафію в селі Веприку на Київщині (тепер Васильківський район).

(Продовження на стор. 7)

ЗУСТРІЧ З УКРАЇНОЮ...

“Тут безсмертна, жива
Слава днів проплива...”

Заповітня мрія — така тепла і тривожна, за півтори години мала здійснитися. Літак з Відня зближався через Закарпаття, Карпати, Підкарпаття, Галичину до Києва. Ми відчували ласкавість українського сонця, свіжість повітря, вийнятковість краєвиду — його своєрідну ліричність, яка наповняла наші серця тугою, радістю і смутком одночасно. Перед очима розкинулася панорама Дністра з його рукавами, кручами, лісами. Настороженість, спричинена зустріччю з представниками “Інтуриста” та уряду на Бориспольському летовищі біля Києва, розвіялась із моментом приязного звернення митного урядовця:

— Як гарно, що ви з Канади й говорите по-українськи!...

Цього вистачило, щоб повірити, як багато в Україні людей добрих і ласкавих. Переконаватись у цьому нам довелося не раз під час тритижневого перебування там серед рідних і зустрічних земляків.

**

Я не беруся описувати моїх переживань, пов'язаних із зустріччю з рідними. Їх нелегко описати!... Три покоління прибуло мене зустрічати. Хоч з двома з них я була знайома фактично тільки з листування, між нами з першого привітання зродились глибокі родинні зв'язки.

Київ! Пропливала слава про це місто в моїй пам'яті... Зійшовши з літака, я впізнала рідних моїх, що окликами і помахами рук едналися зі мною. А я рвалася до них зворушена не тільки свідомістю швидкої зустрічі з ними, але й тією навалою почувань, щоб швидше діткнутись тієї краси рідної землі, що розкрилась перед очима. Вітер приносив запах розквітлого зілля, конюшини, люпину... Я ступала землею, про яку стільки вчитала в книжках, яку знала з фотографій й уяви, яку побачити мріяла від дитинства. Почуття, що їх довелося переживати тільки раз у житті, вони такі вийняткові, сильні, такі небуденні, привели мене до урядовця, що мав перевірити

мої речі й валюту. Він бачив, що моя рідня заглядала попід вікна за мною. Порахувавши гроші в моєму гаманці, розпитав, що везу у валізках і побажав мені приємного перебування в Україні.

Були вітання, обійми й стихнені слова, квітів багато й потреба бути вже разом хоч на тих кілька тижнів. Але туристи їхали до Києва відокремлено від родини. Бо такі приписи “Інтуриста”...

Дорога з Борисполя до Києва викликувала із закутків пам'яті сцени з легенд, переказів, з літературних творів історичної тематики. І врешті він — Київ!... Замайоріли уже здалека золоті бані і хрести, парки і кручі, коли ми зближались до міста з летовища віддаленого від нього сорок кілометрів.

З мопитовними думками і настроями, що переносили мене в минуле, я пробула моїх шість днів у Києві. Коли я кожного дня зближалася до святинь та історичних пам'яток, що стали символами для нашого народу й скупчували в собі все народне духове добро, я переживала щось своєрідне, незрозуміле...

Ось вперше в недільний ранок зустрілася я вічна-віч з Собором св. Софії. Бриніла тиша... Не було ще людського гамору, ні вуличного руху. Підвівши голову у синяву неба, заплющивши очі перед сліпучим сонцем, я слухала тиші... І мені вчувалися звуки тичинівських “соняшних клярнетів” і “гомін золотий”... і до мене прийшов той надхненний поетичною візією стан поета, в якому він з такою силою чуття і поетичного слова змалював картини радості з Воскресення України 22 січня 1918 року. Поет чув, як в небі пливли ріки — звуки дзвонів Лаври і Софії до самого Бога. І Бог з'явився над Дніпром та пішов “небесними ланами” засівати у душі людей “зерна кришталевої музики” — того доброго почуття, що підносить їх до висот. І тоді народ, скинувши гори каміння з грудей, прийшов до Києва молитися. Київ молився за всю Україну...

І хіба ж дивно, що підо впливом цих образів з поеми Тичини, зустрівшись вічна-віч з київськими пам'ятниками — символами на-

ших ідеалів Державности й Соборности, я піддалася чарові поеми П. Тичини і цього незабутнього соняшного недільного ранку чула в Києві “золотий годин”... , не зважаючи на іншу, таку неподібну до життя реальну дійсність.

А згодом бачила фрески та ікони всередині храму, славнозвісну запрестольну ікону-Оранту. Тоді оживали в пам'яті всі знані ще з юнацьких років легенди Наталени Королевої про княжого маляра Аліпія, про чуда, які сталися з його іконою, коли її, як в це вірив святець-малювальник, уночі намалював янгол...

Богданів пам'ятник розповідав іншу сторінку нашої історії. Його постать на рвучкому коні з булавою в руці спонукувала уяву вихром летіти по місцях його походів битов, то знову повертатися з ним до осяйного Києва. Творець козацької держави, хоч записаний у Шевченковому “Кобзарі” як “нерозумний син”, але у пам'яті народу він живе як Богом даний визволитель народу.

І тут же “Золоті ворота”, через які вдиралися гурганом руйніники Києва, проходили купецькі валки, маршували в залізо окуті княжі дружинники, і через які колись ніжно вливався “синій степ” із своїми сонценосними піснями і з шелестом ковили... Такою мовою і такими образами говорили до мене мовчазні мури говорили мовою історії, літератури, переносили мене в інший, такий далекий, але присутній при мені тоді у Києві

чарівний світ.

А ось головна вулиця Києва — славнозвісний Хрещатик. Інший день, інша пора. Море перехожих... У трамваях, крамницях, в установах — скрізь панує російська мова. Ми що прибули сюди, щоб зачерпнути української атмосфери, боляче сприймаємо цю дійсність. Ми не могли зрозуміти дійсності. Життя людей сприймали ми як акти великої драми. Те, що люди пережили під час війни — хіба ж це не драма? Воєнні жорстокі часи в Україні проминули. Проминули часи культу особи і голоду за Сталіна та Хрущова. Але серед людей і далі панує страх перед якимсь невідомим, можливо пережитим у минулому. Вони стримані, живуть з подвійним обличчям. У них велика цікавість до того, що розповідають туристи. Люди там такі інші, що їх знаємо з нашого середовища у країнах на Заході. Вони ж живуть у таких відмінних обставинах, у містах, де на кожному кроці зустрічі з історією, де минуле й реальність заставляє постійно роздумувати над долею своєю і долею близьких, долею цілого народу.

Так я сприймала зустріч з Україною, так я зрозуміла її вартість. Я ніколи не забуду пережитих днів у Києві, виповнених ущерт глибокими небуденними подіями й переживаннями, про які хочеться розповідати ділитися враженнями з них, з охочими їх знати й розуміти...

Волинянка

НОВІ НАДІСЛАНІ КНИЖКИ:

Літопис Волині — Науково-популярний збірник волинознавства. Редактор Михайло Подворняк. Інститут Дослідів Волині. Накладом Товариства „Волинь”. Вінніпег. 1982.

Микола Руденко — Орлова Балка, роман. Передмова Ігора Качуровського. Передрук самвидавного твору з України. Видавництво „Смолоскип” ім. В. Симоненка. Торонто 1982.

Докія Гуменна — Небесний Змії. Фантастична повість на тлі праісторії. Науково-Дослідне Товариство Української Термінології. Нью Йорк. 1982.

Степан Горлач. Містична дійсність. Видавництво „Стяг”, Торонто. 1981.

Тарас Мельничук — Із-за ґрат — поезії. Передрук самвидавних поезій з України. Українське Видавництво Смолоскип ім. В. Симоненка, Балтимор - Торонто. 1982.

Олексій Тихий — Роздуми. Збірник статей, документів, спогадів. Упорядкував О. Зінкевич. Українське Видавництво Смолоскип ім. В. Симоненка. Балтимор - Торонто. 1982.

ПРОВІНЦІЙНИЙ З'їзд СОЮЗУ У Б.К.

“Провінційний З'їзд Союзу Українок Канади на Бритийську Колумбію з участю Відділів ТУС і СУМК відбудеться в днях 9—10 жовтня 1982 р. у Ванкувері в соборній аудиторії 154 - Схід 10 Авеню. З'їзд розпочнеться реєстрацією в суботу 9-го жовтня о 9 год. рано. Під час З'їзду в суботу вечором відбудеться концерт для відзначення Року Української Православної Молоді.

Запрошуємо членство складових організацій СУС в нашій провінції взяти численну участь в цьому З'їзді”.

За З'їздовий Комітет

Олена Дзюбенко — голова

Анна Бойчук — секретарка

ПАВЛІНА БІЛ — АЛДЕРМЕН М. ОШАВИ

Павліна Лесюк-Біл народилася в Західній Україні в м. Заліщиках. До Канади приїхала з батьками маленькою дівчинкою. Подружжя Білів виховали одного сина.

Павліна Біл замешкує в Ошаві від 1941 року. Впродовж останніх 25 літ вона включилася у різні громадські проекти і завжди вив'язувалася в них успішно на добро і зростання всього суспільства а при цьому ніколи не забувала, що вона українка. Належить до відділу Союзу Українок ім. "Барвінок" в Ошаві. Тут вона є активною членкою Союзу і ми всі радіємо її позицією в суспільному житті.

Павліна Біл є головою Ошавської Жіночої Ради, є в Екзекутиві Провінційної Жіночої Ради та є членкою в Екзекутиві Канадської Національної Жіночої Ради. Була вона членкою в Онтарійській Дорадчій Раді Багатокультурності, де підносила голос про етнічні групи та їх існування.

Павліна Лесюк-Біл

Пані Біл займає інші різні позиції в м. Ошаві, як представниця посадника міста Ошави до Меклегін Галерії Мистецтва і Ошавської Будівничої Компанії, займає також позицію директора Ошавської Народної Мистецької Ради.

Будучи на багатьох інших різних позиціях, вона все більше набувала знання, набирала досвіду включалась у політику. Коли її зпитували чому вона цікавиться політикою, то відповідаючи казала, що її обходить все те, що довкола нас відбувається, те що вона має можливість послужити добрій справі, а в потребі забирати голос в Ошавській Міській Раді про наші українські справи. Пані Павліна Біл уміє не тільки добре говорити, вона уміє також і добре слухати.

Відділ і членки Союзу Українок в Ошаві горді за таких поступових своїх жінок на позиціях, що займають значні місця в загально канадських установах.

Пані Павліні Біл бажаємо найкращих успіхів у поновних виборах в Ошаві і ще далі у майбутньому.

А. Звоздецька

Кладу нев'янучий вінок на свіжу могилу дорогої мами, бл. п. Домки Катиринюк, яка упокоїлась 19 червня 1982 р. у Вінніпезі, проживши 88 років, у її світлу пам'ять складаю \$25.00 на „Промінь”.

Марія Боднарчук і родина
Суррей, Б. К.

КИРИЛО СТЕЦЕНКО

(Продовження з стір. 4)

Але пригнічення, розчарування новою дійсністю і недуга перервали його, ще молоде, життя весною 1922 р. Так передчасно скінчилося творче життя незвичайно вартісної і обдарованої людини, що своєю діяльністю значно збагатила нашу музичну культуру.

У своїй музичній спадщині Стеценко залишив понад 30 хороших композицій та майже таку саму кількість сольоспівів на слова — Т. Шевченка, Л. Українки, І. Франка, О. Олеся, О. Коваленка і інших. Окреме місце в його творчості має й наша церковна музика — його дві літургії і панахида, а також його овертури, кантати, і чисельні обробки народних пісень.

Стеценко був одним із найбільше талановитих українських композиторів Київської групи, який, йдучи слідом за М. Лисенком, зосередив свою діяльність на вивченні народної музичної творчості, що багатством мелодій і різноманітністю гармонійних засобів значно урізноманітнив свою творчість новими жанрами національної музики, і тим збагатив наше музичне відродження на початку ХХ сторіччя та залишив тривалий слід у нашій музичній культурі.

„Українське Православне Слово”

ПЕДАГОГІКА ЯК МИСТЕЦТВО НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ

Слово педагогіка в перекладі з грецької мови означає дітознавство. Колись педагогами давні греки називали рабів, що супроводжували дітей до школи. Отже — педагогіка пов'язана з дітьми, вона як наука виникла у зв'язку з вихованням дітей.

Небувале значення має педагогіка в нашому сучасному житті, що має стільки комплікацій на виховному відтинку.

Тому, що ця наука пов'язана з людиною, її життям у певному часі й середовищі, вона в'яжеться з багатьма ділянками знання. І була вона предметом великого зацікавлення людей від непам'ятних часів. Вже Демокрит (460-370 р до н. е.) сказав, що виховання це могутня сила, що вона не в примусі за вплив старших на дітей, але в переконуванні.

Нам відомі великі вчителі з минулого: Плутарх (спартанське виховання), Сократ (подив за його велике знання: Його метода — запитань і відповідей), Платон (контроля над вихованками, їх беззастережний послух вчителям), Аристотель (виховання — діло державної ваги), Квінтіліян (розвиток суперництва поміж учнями, вивчення характеру учнів), далі Я. Коленський — великий реформатор схоластичної системи в школах і автор "Великої дидактики", в основі якої поклав гуманність учителя і легке та радісне навчання. Д. Локк (наголосив моральне відношення вчителя до учнів), Руссо, що наголошував виховання в родині (казав, що душа дитини від народження прекрасна, що школа може її скалічити) К. Гельвецій (уважав, що виховання всемогутче, може дати бажані характеру й форми владі в державі), Д. Дидро (хоч не казав, що виховання може "все", але може "багато". Песталоцці (відношення матері до дитини, діяльна любов, що без неї виховання неможливе, а тому в школі його нема!), Ф. Дістервег — "учитель учителів" (велика роль учителя, а з тим і школи, бо завдяки їй людство йде вперед), врешті Д. Дюї — творець прагматичної педагогіки, що стала основою "свобідної школи". Ця педагогіка була наслідком заперечення традиційної педагогіки ХІХ ст., яка пригноблювала індивідуальність учня, яка спинювала розвиток дитини.

Маємо визначних педагогів і українців: **К. Ушинський**, який велику вагу клав на виховання корисного члена громади, що успіх виховання і навчання залежить від організації педагогічного процесу й особи вчителя. Учитель, на думку Ушинського, повинен увібрати всі позитиви свого народу й передати їх молодому поколінню шляхом добрих взаємин між учителем і учнем.

А. Макаренко склав педагогічну етику щодо вчителів і учнів. Вказуючи на велику роль у вихованні великих вимог до учнів. Тому, що він віддав всі свої сили комуністичній школі, основні його зусилля спрямовані були на колективне виховання. Він уважав, що учитель не тільки може, але й повинен користуватись карами, великий наголос у нього на родинне виховання, на зв'язок учителя з спільнотою, на створення вчителям відповідних умовин для їхньої дуже відповідальної для народу праці. Особливе місце між дослідниками педагогічної моралі належить визначному педагогові нашого часу **Василеві Сухомлинському**. Він створив систему т. зв. Школа радості, яку він провадив тридцять років в селі Павлиш. Свій педагогічний досвід він описав у працях, що видані в 5-ох томах 1976 р. Сухомлинський вважає, що обов'язком учителя дбати в першу чергу про позитивні емоції школярів, обов'язком вчителів шукати в душі учнів добрі риси, їх безнастанно скріплювати, розвивати. Все це можливе через дружбу з дітьми, вивчення їхнього психічного життя, через любов до дитини і через "мудру вимогливість і суворість".

Цей короткий перегляд внеску в педагогіку теоретичного знання дає нам уяву про важливість цієї науки в житті людини й народів.

Що є предметом педагогіки?

У педагогічній літературі термін "виховання" вживають у різних значеннях. У вузькому розумінні під вихованням розуміють цілеспрямовану роботу вихователів на формування світогляду, морального обличчя, естетичного та фізичного розвитку дитини. Виховання в широкому розумінні слова — це ціле-

спрямоване керівництво духовним розвитком людини, а з тим і цілого молодого покоління народу, до життя і праці у суспільстві.

Під **освітсю** прийнято розуміти оволодіння системою знань, воровлених людством, залучення людини до них. **Навчання** — це процес озброювання учнів знаннями, уміннями і навичками вплив на їхню свідомість, поведінку, на їх всебічний розвиток, викликування потреби їх активної пізнавальної діяльності.

Галузі педагогіки: 1. **Загальна педагогіка** (закономірності виховання), 2. **Вікова педагогіка** (виховання людини на різних етапах її розвитку), 3. **Спеціальна педагогіка** (виховання глухих, сліпих, розумово відсталих), 4. **Методика навчання** (різних предметів), 5. **Історія педагогіки** (розвиток педагогічних ідей і виховання в різні епохи).

У підручниках педагогіки багато місця призначено **методиці навчання**. У практиці зустрічаємо силу різних методичних засобів. Деякі з них загальні для багатьох предметів, інші застосовані лише у навчанні якогось одного предмета. Сьогодні бачимо особливо інтенсивний пошук за новими методами навчання, щоб домогтися активізації пізнавальної діяльності учнів. Ці методи об'єднуються у групи:

1. **Словесні методи:** розповідь, роз'яснення, бесіда, робота з учнем і книжкою.

2. **Наочні методи:** спостереження, демонстрування наочних посібників, діяфільмів та кінофільмів.

3. **Практичні методи:** усні і письмові вправи, графічні та лабораторні роботи.

Словесні методи: Слово учителя — найдоступніший і найпоширеніший інструмент навчання. Добрий словесник найабстрактніші поняття, ідеї робить зрозумілими дітям. Найпоширенішими є розповіді оповідання — виклад подій, оповідання про життя й діяльність письменників, історичних діячів і розповідь опис — опис події, природи (пейзаж). Щоб учні краще сприймали навчальний матеріал, учитель пише плян розповіді на дошці.

Сила учительової розповіді в глибокій ідейній переконаності. Емоційне ставлення учителя до викладеного, його переконання справляють великий вплив на формування переконань учня.

Пояснення учителя повинні бути стрункими і логічно послідовними, близько триматися

греба теми, легко їх повинні сприймати учні, щоб могли пов'язати із своїми спостереженнями й відповідно записати. Наприкінці пояснення учитель дає точне формулювання висновку, правила. **Обов'язковим** елементом лекції, на якій було пояснення, є перевірка якості засвоєння матеріалу, аналіза фактів і прикладів, наведених дітям.

Бесіда. У ній учитель, спираючись на відомі учням знання, запитаннями підводить їх до розуміння й засвоєння нових знань. У ході бесіди відкривається широкий простір для самостійних висловлювань і міркувань учнів. Учні просто оживають, коли вчитель переходить до фронтальної бесіди. Швидко реагують сильні учні. Їхній приклад захоплює середніх і слабких, а через хвилину оживають і найслабші. Треба клясу похвалити за це.

Велике поширення має евристична (від грецького слова еврико — знаходжу, відкриваю). У ході евристичної методи вчитель умілими запитаннями спрямовує учнів до формулювання нових понять, висновків, правил. Учні мовби самі відкривають нові знання.

Ці запитання вчителя найпомітніше свідчать про педагогічну майстерність учителя. Від запитань учителя залежить, куди буде спрямована думка учнів, до яких логічних висновків прийдуть учні. "Уміння давати запитання, писав К. Ушинський, — і поступово посилювати складність і трудність відповідей є одна з найголовніших і необхідніших педагогічних звичок". Є ціла система запитань: **підготовчі, відправні й навідні**. Підготовчі — це ті, що за їх допомогою учитель організує попередній досвід учнів, щоб використати їх під час нового аналізу. **Відправні запитання** — головні, що стимулюють мислення учнів. Вони показують, на що буде звернена головна увага з метою розуміння твору. **Навідні питання** — це ті, що ними вчитель допомагає учням скоріше наблизитися до вислідних відповідей. Навідні питання є різні: спонукальні, спрямовуючі, гальмівні й узагальнюючі.

Запитання повинні бути змістовними, чіткими і визначеними за формою, легко зрозумілими учням. Для успіху бесіди можна поставити запитання, які оживляють у пам'яті учнів вивчені факти, запитання, спрямовані на формування понять, на встановлення зв'язку між фактами, на застосування знань. Важливо, щоб відповіді учнів були повними, гра-

могними і містили приклади, пояснення. Треба привчати учнів відповідати так, щоб усі учні їх чули.

Активність учнів зростає, коли вчитель різними способами їх заохочує, викликає їх, зокрема неуважних та надто тихих.

Дуже важливою є робота над **художнім текстом**. Мета її засвоювати літературні спостереження: запам'ятовувати найпростіші терміни з теорії літератури (оповідання, вірш, байка, казка, народна пісня, прислів'я, епітет, метафора, порівняння, персоніфікація, метонімія тощо), епізоди з життя письменників, назви творів, розуміти ідею творів, спостерігати, якими засобами користується автор, щоб надати мові художньої краси. Праця над текстом виучуваних художніх творів у старших класах дає великі можливості зацікавити учнів секретами поетизації мови, а з тим зацікавити й проблематикою мови взагалі (зокрема мови серед молоді в діаспорі), її культурою, важливістю для нашого майбутнього.

Наочні посібники (картини, фільми, епідіяскоп, платівки з піснями, магн. стрічки, діяфільми) без них нема тепер навчання у школах, які в'яжуть навчання з життям. Дидактика вказує на те, що в початкових класах предмет треба показувати учням так, щоб він сприймався різними органами чуття.

Практичні методи — їх вибір залежить від особливостей навчального предмету. Практичні роботи — це найважливіший засіб зв'язку теорії практики в навчанні. Їх провадять діти не тільки в класі, але й дома (писання творів, вищуківання в текстах художніх творів приповідок, прислів'їв, поетичних висловів, знаходити місця в тексті, де є характеристика персонажів тощо).

Дидактика подає ряд загальних правил проведення вправ:

- 1) Мета і порядок виконання вправ,
- 2) Різноманітність вправ,
- 3) Поступове виростання труднощі вправ.

Відразу після вивчення нового матеріалу, давати типові вправи, де учень легко зауважить вивчені ознаки. Потім давати вправи такі, в яких учні потребуватимуть використати й інші правила.

Правильно зорганізовані вправи мають велике виховне значення. Характер впливу вправ на учнів залежить від міри самостійності ви-

конання їх. Не менш важливе значення має і зміст вправ. Він може бути зосереджений на виховному матеріалі, зокрема національного виховання.

У наших школах треба давати багато домашніх завдань. Їх треба учням виконувати дуже ретельно. Дуже важливо, щоб зошити учнів були дбайливо збережені, вони мусять відповідати повному режимові школи та окремих учителів, що його встановляють для своїх класів і предметів.

З практичними роботами в'яжеться проблема систематики їх, виконності і роля творчого моменту, формування здібностей учнів. Учні "пробують пера", деякі домашні завдання учнів надаються для публікації в пресі, молодечих і дитячих журналах. Про це треба пам'ятати вчителям. Заохочувати учнів до такого вияву своєї роботи у зв'язку з навчанням в українській школі.

Крім методики навчання **велика увага в педагогіці звернена на особу вчителя**, його педагогічної моралі, здібностей, набутих вмінь, авторитету, його знання предмету, взаємин з учнями, з батьками, його громадського вироблення та успосіблення.

Авторитет учителя сам не приходить. За нього треба боротися. Учнів мало турбує, які кваліфікації має вчитель, їм найважливіше те, що він знає, як навчає, яка дисципліна в нього на лекціях. Старшоклясники люблять знаючих учителів. Їм вони навіть прощають деякі інші недоліки. Друге, що подобається учням — організаторські здібності, зокрема вмільність тримати в класі дисципліну. Люблять дисципліну навіть завзяті її порушники. Характер вчителя, його якості для старшоклясників мають велике значення, але менше ніж для учнів молодших. Вони більше цінять знання.

Вчителі, що знають вартість навчальних установ, знають також, що особливу ролю в школах **відіграють учителі**. Яка ж їх роля і як вони її виконують?

Учитель. Минули вже ті часи, коли "учитель навчав — учні навчалися, учитель наказував — учні слухали". Теперішні учні обізнані часто більше з різними родами знання ніж учителі (читають, слухають радіо, мають телевізійні передачі, кінофільми, подорожують). Учні вимагають від учителя, щоб вимоги (Продовження на стор. 19)

СТРАШНА ВЕСНА

ВІД РЕДАКЦІЇ

Державний Центр Української Народної Республіки в екзилі проголосив рік 1982-гий Пропам'ятним Роком голодової трагедії України.

У своїм зверненні він закликає українські політичні і громадські організації та установи організувати в цьому році відповідну національну акцію, щоб тим самим пригадати світові та й самим собі той справжній голокост, про якого навіть не легко читати.

Український народ, що живе у вільному світі не має права і не може забути того страшного злочину, що його пляново зорганізувала Москва в рр. 1932-33. З неповного обчислення, то в тих двох роках померло з голоду сім мільйонів людей — дітей, жінок, чоловіків. Вимирали цілі родини і жах терпінь людських був страшніший смерті.

Друкуємо в цьому числі журналу скорочене оповідання Іванни Чорнобривець із збірки "З потоку життя" про людей, що проходили терпіння, голод і смерть.

— — —

Над розлогими просторами Великої України линув знаменний рік Божий 1933.

Весна. Блакить неба відбирала очі. Сліпуче сонце теплими променями ласкаво цілувало холодну і вологу землю. На горбах пробивалась густа щетина зелені, а в низинах рябіли ще латки брудно-сірого снігу. Дзвінкі весняні струмочки хвилястими ярочками стікали в каламутні рівчаки. Прозорі бризки води діянтовими кульками переливались на сонці Сірими трикутниками вертались із вирію гуси і глухо гелготали вгорі Земля парувала.

**

— Ех, сіяти пора, чую — гуси прилетіли, жайворонки у небі заливаються... ледве злізаючи з печі говорив весь опухлий від голоду дід Панас. Син його Іван мовчки сидів на лаві, сумно схиливши над столом голову. Невістка Одарка біля порога скребла на юшку кормові кінські буряки. Стогнала на лежанці, загубивши свідомість у тифозній агонії, Настя, найстарша Іванова дочка, років чотирнадцяти. Мзлята: Семен і Маринка сиділи на „полу“, обгорнувшись кожухом. Дівчинка ски-

слила і просила „папки“, а хлопчик без кінця благальним голосом повторював: „Мамуню, соли дайте... хоч маленьку грудочку... соли, мамо, дайте соли...“

Мати витягла з запічка торбинку з рештками соли, вибрала найменший шматочок і подала хлопцеві. По черзі діти смоктали солоний каміничок, як незвичайний цукерік, потім вилазили з кубла напитись. Непропорційно великі дитячі животи ще більше заокруглювались від випитої води, а ніжки, як соломинки тоненькі, кривились дугами.

Дорослі мовчали, зайняті своїми глибокими думками. Тривожний неспокій і турботи про хліб кожному роздирали душу. Знесилена корчами шлінку, Настя нарешті задрімала. Стихли діти. Знов зловіща тиша, так ніби з хати щойно вніесли покійника.

**

Вечоріло. Надворі хтось двічі цокнув клямкою хвіртки. Далі почулося гупання ніг, і в хату увійшов розсильний сільради. Він витяг із полинялої парусинової течки папірчик і поклав на стіл перед господарем.

— Ще сто пудів пшениці мусиш, Іване, віддати з хлібоздачу, інакше тебе з родиною викинуть геть із хати, а будеш чинити опір — зашлють.

— Сто пудів? — із жахом прошепотіла Одарка, безнадійно хитаючи головою.

— Сто пудів?! Сто пудів?! — шамкав беззубий дід, б'ючи себе в груди старечими кулаками.

— Сто пудів?! — як опарений зіскочив із місця Іван. — Он, дівчина „доходить“, крихти хліба немає, їй дати. Сина Павла тиждень тому віднесли на цвинтар... помер бідолаха теж із голоду. Тато пухлі, туди ж дивляться, а малі он сіль смокчуть... Усе ж віддав, усе чисто: коня, корову, свинку; курки в подвір'ї не знайдуть. До зернини всі засіки повимітали, так ще і ще давай!

— Казали, що закопано в тебе хліб, буде комісія шукати, як знайдуть! О!... — здвигнув плечима, розвів руками і поспішно вийшов, щоб далі розносити такі загрозувальні повістки.

**

Одарка, схилившись на одвірок, плакала

безутішними сльозами. Дід вогненным поглядом водив по хаті і дрижачим голосом гаряче доводив:

— Сто пудів! А звідки їх узяти, Ось сіяти ні зернини немає, не кажу вже з'їсти... А сіяти оце ж зараз золота пора.

— Чую, жайворонок у небі заливається, на поле кличе... Та це ж поки вогенька земля, треба спішити зерно в неї вкинути, а в кол-госпі ще, либонь, реманент направляють... Коли ж то діло буде, Земля пересохне... А їм готовенької пшенички давай... Оті кремлівські харцизяки, бач, булочки хочуть їсти. Гей, Мати Божа, зглянься над нами!

І зайшовся знов страшним кашлем, так що

Трохи перегадом витяг із-під лави онучі сопілки на всі лади грали йому в грудях... і з трудом почав взувати налиті, пухлі ноги у старі, підкривлені повстяники. Халяви були вже за вузькі; їх треба було розпороти.

Вбрав дід Панас кожух, а він став йому такий заширокий, що висів на плечах, як на палиці. Тепла ватяна вушанка натягнена на брови, наполовину затуляла й очі.

Підперезала його Одарка сукняним поясом, у руки взяв дід свій костур, що стояв у рогацах та й почвалав із дому.

— Куди ж ви тату, — обізвався з порога Іван — Та ви ж слабі, впадете десь на дорозі!

— Полізу потихеньку, хоч на нивку свою подивлюся, — з трудом вимовляв кожне слово дід. — Пах весняного лану мені дух забиває, не можу влжати на печі... Сіяти пора, пора...

Вернувся в хату Іван і до жінки:

— Найди мені торбу, вкинь туди пару білля. Задумав я, заки ще зовсім не спух, на Донбас пробратись. Кажуть люди — у шахту легко можна найнятись. Під землю, чув я, всіх, хто б не зголосився, охоче приймають. Там і хліб на пайок дають, олію, цукор, картоплю... Старатимусь якнайскорше вас туди забрати...

І тої ж ночі зник Іван із села, шукати „під землею” рятунку від голоду для себе і своєї родини. А дід Панас не вернувся на ніч...

Другого ранку шукала Одарка попід тинами та на смітнику жагучої кропиви на юшку. Буряки і кропива — вже нудило її, як згадувала про ту страву.

Семен і Маринка старанно вигрібали в садку з-під торішнього листя гнилі лежанки-грушки та кісточки з тигідніх слив і вишень. Щасливі своєю знахідкою, розбивали цеглина-

ми і жадібно їли напів-трухлі зернятка. Земля і цегляний порох хрустіли їм на зубах.

Знала Одарка, що листя з „кваску” ще рано шугати, але так же хотілось чогось кисленького, хоч пагонців, бодай де вщипнути!

— Це б огірочок солоний здався, або капуста квашена з гріночкою!

Шукаючи зілля, дійшла Одарка до криниці, що в леваді, й згадала. У молодій вдовиці, куми Хведори, на погрібнику між лопухами того року бачила дикий щавель.

Переступила через перелаз з городу. Куми не видно.

— Либонь уже з тиждень ні її, ні хрищеників своїх не бачила.

Стал?, послухала. Пустка кругом, і по цей, і по той бік вулиці. Нікогісінько ніде. Он аж там димиться з бовдуря, та ось туту через п'яту хату. Так ото зрідка лишилось сусідів. А іаші? Вимерли, або покидали свої голодні, непривітні хати й пішли світ-заочі.

Десь у протилежному кутку села хрипло, протяжно вив пес.

— Навмируще... — сказала собі тихенько Одарка. — То ж тобі люди, як мухи, з голоду падають. Поздихали коти, собаки... Тільки щурів, як на погібиль, розвелася страшна сила.

— — — —

Проїшов тижденж Одарчина родина доїдала останні буряки. Та бідній жінці вже і світ білий немилий. Учора поховала Настю. Тепер голосила надриваючись нещасна мати.

— Та куди ж ти пішла, моя донечко?...

— Та передай же привіт своєму братіку?...

— Та що ж я скажу твому татові?...

— Та що ж оповім твому дідові?...

Малих шкода, бо вже ладна Одарка на себе і руки наложити.

— Знов же діда немає, не вертаються.. Не знала, де їх шукати?... Так і не попрощались з Настусею!...

Журилась, журилась молодиця, світу перед собою не бачила. Не почула, як комісія — трійка з сільради на поріг, хліба шукати прийшла.

— Признавайся, „контра”, де пшениця схована!

— Шукайте... — байдужим, тихим голосом відповіла жінка. Дивилась у вікно і не бачила, як господарювали в опустілій хаті люті напасники. Тяжкими залізними ломами довбали долівку в хаті, в сінях, лазили на горище,

в повітку, ходили в садок. Не найшли.

Вернувшись у хату, гідко чвіркнув крізь зуби слину „найстарший” і об’явив:

— Описуємо натомість хату, від нині вона переходить у священну власність радянської влади...

— Щоб до вечора „очистила” мешкання і залишила з дітьми дворище... — додали два інші.

Ще дужче заголосила Одарка, обнімаючи перелякані діти.

**

Всіх, кому принесли були повістки тиждень тому, чекала та ж сама доля. З молитвою, цілючи стіни й пороги своїх прадідівських кутків, залишали пухлі люди свої подвір’я.

Отож і Одарка вбралась сама, одягла дітей. Била тричі земний поклін до божниці, перехристилась. Наділа на плечі торбу й, хитаючись, з дітьми вийшла з хати. У дворі не могла з місця рушитись, немов чоботи до землі прикипіли...

Оглянула все кругом... Раптом згадала — щось забула. Лишила діти, а сама знов у хату. Під лавою на покуті чорніла купа свіжої землі, виритої сьогоднішньою „трійкою”.

Одарка нахилилась. Жадібними руками схопила жменьку, поцілувала, підняла благальний погляд на Розп’яття і... зарясніли кривавими сльозами її докраю сплякані очі...

Поспішно зав’язала святу землю у ганчірочку і припнула до хрестика на грудях. Як п’яна вийшла з хати, ще раз востаннє кинула поглядом на рідне подвір’я і... пішла, оглядаючись, поки виднівся гіллястий клен з їхнього городчика.

**

В кінці села, біля кладовища, на шляху до міста, сиділо кілька родин, інші прощались з покійними. Зайшла й Одарка на цвинтар. А там „дух” такий негарний. Соненко пригрівало. На великих „братських” могилах, набитих щільно мертвими взимі, тепер осідав ґрунт. Покійники лежали на півтори чверти від поверхні, ледве притрушене землею. Від ям тхнуло. Близько годі підійти!

З трудом відшукала Одарка Настунин гріб, бо за тиждень ще два великі свіжі поруч. Дивиться, аж в одному куті великої ями земля розгребана. Видно сліди собачих пазурів, подране полотно, в яке був загорнутий покій-

ник і, о жак!... Зчорнілі ступні голих ніг стирчали на верх.

Сяк-так прикидавши землею ноги бідного покійника вернулась Одарка до гурту, який відпочивав на висохлому горбку перед трудною дорогою.

**

Нарешті рушили. Семен і Маринка ледве перебирали ногами. Нещасна мати відстала від усіх. Шлях до міста вів повз їхнє поле. Здалека примітила Одарка, що на їхній нивці під вербою щось бовваніє. Напружувала сили, щоб скорше наблизитись. Яке ж було її здивування, коли дійшовши борозною до верби, вона побачила свого свекра.

Він сидів, як живий, спершись на костур обома кістлявими долонями. Ноги широко розставив, голову випнув наперед і пильно з докором вдивлявся відкритими застиглими очима на шлях, де рухались напівживі люди, покидаючи свої села, лани, хати — все.

Дід Панас наче питався: „Чого йдете у чорну безвість?”

**

Протоптанною польовою стежкою, поруч високого залізничного насипу, ледве пересуваючи безсилі й утомлені ноги, пленталась Одарка з двома малими дітьми. Куди її шлях? Не знала. Туди, куди й люди.

Це була черідка виснажених напівживих людських істот. — Жовті, землісто-чорні обличчя. Глибоко запалі в декого з виразом божевілля, притухлі очі.

Так, це був грізний похід кістяків, обтяжених восковою шкірою і вбраних у латані й засмальцьовані кожушки, селянські кохти, свитки...

На горі блискавкою пролітали швидкі пасажирські поїзди. Повільнішим ходом, дзвякаючи колесами об сталеві рейки, безупинно проходили важко наладовані товарові.

Крізь напіввідчинені двері вагонів і на відкритих платформах бачили подорожні корови, свині, вівці, птицю. На вагонах чіткими літерами написано напрям: „Москва-Ленінград”.

... Дивились, тяжко зідхали, уважно рахуючи безконечні замкнені вагони з їхнім же дорогим збіжжям, що старанні відправлялось на далеку й ситу північ.

— Наслідку наших вчинків будуть оцінювати інші; ви старайтесь лише про те, щоб ваше серце було чисте і правдиве.

ГАФІЯ ЯНІШЕВСЬКІЙ СПОВНИЛОСЬ 90 РОКІВ

Рідко коли люди мають нагоду дожити до глибокої старости. Тим рідше доживають до цього віку при доброму фізичному та психічному здоров'ю.

При Катедральній громаді Св. Івана в Едмонтоні живе членка, яка знана й всіма шанована, пані Гафія Янішевська, з ласки Божої дожила 90 років. Вона не лише дожила такого благословенного віку, але вона ще активна на свої роки. Помимо того, що кволе фізичне здоров'я припняло її до крісла на колесач, вона бере живу діяльність у програмах, які є впливовані для мешканців McGugan Pavilion, де вона тепер живе.

Пані Янішевська ще вишиває різні речі для своїх внуків і правнуків. У минулому році вона вишила 7 диванних подушок і виплела з волічки 30 диванних подушок. Вона передплачує „Український Голос“, „Вісник“ і журнал „Промінь“. Ці газети і журнал перечитує від дошки до дошки. Цікавиться світовими справами, та веде чітку розмову на різні теми.

У середу 2-го червня 1982 р. сповнилось їй 90 років миття. Пару днів перед тим, пані Янішевська сама зробила зарядження з о. Д. Лучаком, щоб прийшов виконати святе таїнство — сповідь і святе причастя, бо треба в якийсь спосіб подякувати Богові за Його ласку та за довге життя. У день уродин, син Володимир з дружиною Іванною зарядили родинний пікнік при McGugan Pavilion. Були присутні: син і невістка, 6 внуків і 4 правнуків. Всі вони мешканці Едмонтону.

Пані Янішевська втішається дочкою, Марією Ткачук; синами: Іваном, Володимиром і Василем Дженисом, трьома невістками, 11-ма онуками і 15-ма правнуками. Вона пам'ятає день уродин кожної дитини, онуки та правнуки, та пригадує, щоб купити відповідні картки, які вона ще сама випишує, заадресовує і висилає.

Гафія Янішевська є одинока основателька відділу Союзу Українок Канади при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні, яка ще живе, а було їх 14. Вона пишається тим, що є почесна членка і почесна голова цього Відділу, є

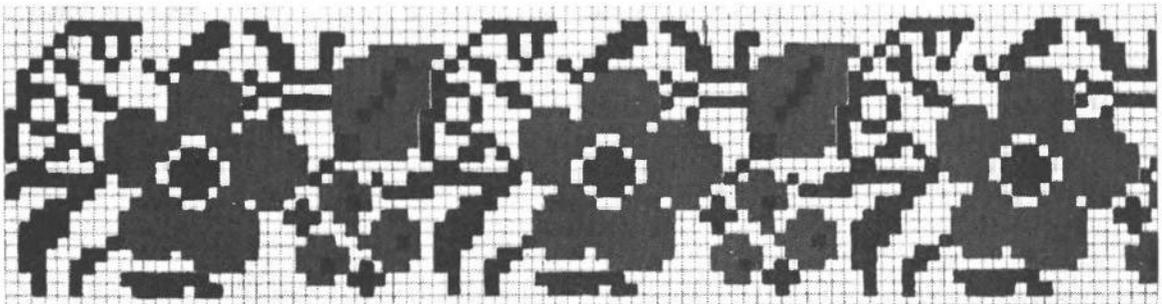
меценатом Інституту Св. Івана і Колегії Св. Андрея; є почесною членкою Української Православної Катедральної громади Св. Івана в Едмонтоні. У цей час вона ще цікавиться українськими громадськими справами, не забуває складати відповідні пожертви на різні українські установи. Ось що вона каже, „з нагоди моїх уродин і того, що я дожила до такого віку складаю \$100.00 на журнал „Промінь“; \$100.00 у блаж. пам'ять мужа Йосифа на „Український Голос“, який ми читаємо вже такі довгі роки; \$25.00 на Музей; \$25.00 на Фонд Православної Молоді; \$25.00 на Фундацію Св. Володимира Великого”.

А ми, діти пані Янішевської, вдячні Всевишньому Богові за те, що скріплює Маму добрим психічним здоров'ям. Дякуємо Богові за те що Мама читає часописи та що складає пожертви на установи, які для них є дуже цінні.

Молимося, „подай Боже Мамі ще прожити многі літа при здоровій пам'яті. Боже Вам щастя, Мамо!”.

Син Володимир і невістка Іванна

УКРАЇНСЬКА ВИШИВКА

Взір з Наддніпрянщини, Київська область.

У двох кольорах — чорний і червоний 321.

Чорним кольором листочки, червоний квіти, що є блідшими на світліні.

REPORT ON AMNESTY INTERNATIONAL: ANNUAL GENERAL MEETING

On May 15 and 16, 1982, it was my privilege to attend the Annual General Meeting of Amnesty International, Canadian Section (English Speaking), held in Victoria, B.C. I was essentially an observer, representing Helen Raycheba, a member of the U.W.A.C. Executive and a member of Amnesty.

On Saturday morning about 150 members gathered in the auditorium of McLaurin Hall, University of Victoria Campus, for the opening plenary session. After the usual greetings and announcements, guest speaker Eileen Mulloy was introduced.

A member of Amnesty International in San Francisco since 1973, Miss Mulloy is presently co-ordinator of the Urgent Action Groups and Campus Networks, and is actively involved in the preparation of AI curriculum for schools. She spoke about the regional development of AI in the United States, offering suggestions that might also be used to advantage in Canada, e.g., better co-ordination of campaigns; on-going assessment and evaluation of goals.

During the second part of the morning all delegates dispersed to smaller working and discussion groups. In the Press & Publicity Group which I attended, the television resource person recommended specific steps to follow in order to have the maximum control over an interview and to present an organization's information in the best possible way.

Saturday afternoon's Open Forum produced lively discussion on a number of topics arising from the morning sessions. One was the eligibility for membership of people who do not support the abolition of the death penalty; another was the strong image of AI being dependent upon non-alignment with political or religious groups.

My choice of the first afternoon working sessions was Techniques of Prisoner Work in Europe. Summaries of action, techniques, and results were given by the co-ordinators for Eastern Europe, the U.S.S.R., Czechoslovakia, and

The United Kingdom and Ireland. It was interesting to note that in most East European countries a typed letter is of little value and is looked upon with suspicion; hand-written letters in English are better, especially if directed to local officials rather than national chiefs.

The second afternoon session I attended offered an opportunity for discussion of the topic, Refugee & Prisoner Work — Immigration Problems, with emphasis on Honduras. Regarding Amnesty immigrants in general, the co-ordinators outlined procedures and local networks that have been established at points of entry into Canada.

After this very full working day, delegates welcomed the opportunity to relax together at Holyrood House, where a fine buffet dinner was followed by a short, enjoyable performance of solo modern dance and flute.

During Sunday morning's plenary session the new executive was elected and Andrew Blaine, the Vice Chairperson of AI's International Executive Committee in New York, gave the key-note address on the theme, *What Makes Amnesty Work?* This presentation was the inspirational high point of the weekend.

After a great deal of discussion, members in the afternoon plenary sessions passed two important motions: the first reaffirmed AI's absolute opposition to the death penalty, and the second endorsed the principle of paid regional co-ordinators.

The 1982 Annual General Meeting was adjourned late Sunday afternoon, with delegates unanimous in their sense of accomplishment and their continuing commitments to Amnesty International.

As an observer, I learned a great deal, and feel that any member of the U.W.A.C. who wished to become involved in another organization as well would certainly find a challenge with AI.

Respectfully submitted,

Lydia Kasianchuk

IN THE SPRING IT IS VESNA IN SASKATOON

By Ivan Harmata

The word for spring in the Ukrainian language is Vesna. But in either language it is the beginning of new activities. In the Ukrainian community across Canada it marks the beginning of the cultural festival season.

Winnipeg has its popular Folklorama, Toronto has its Caravan, in Dauphin, Manitoba, it is Canada's National Ukrainian Festival, in Vegreville, Alberta, the festival carries the name of Pysanka, named after that town's famous landmark. And there are others. Saskatoon starts early in May opening the season with its Vesna, which very appropriately translates as spring-time festivities.

The format of Saskatoon's Vesna is unlike that of other festivals. It is advertised as the world's largest Ukrainian cabaret, with all the cabaret elements. There is a food bar featuring Ukrainian cuisine. In a less conspicuous place liquor may be obtained for those who wish to enhance their enjoyment of the festivities in this manner. In the center of a large ballroom area there is a dance floor where the patrons can improve their digestion with this form of pleasant exercise. Not to be forgotten, there is a dance orchestra featuring lively Ukrainian dance tunes.

But most important, there is the floor show where prominent Ukrainian Canadian artists of song, dance and humor are featured. This year's program, for example, included the well known bilingual Ukrainian-English popular singer, Joan Karasevich. Also included was Audrey Ortvnsky of Canora, Saskatchewan, who is also distinguished by the fact that she was the model for Canora's landmark to which we have given the name of the grand hostess of Canora, and others

have referred to it simply as Nataalka. Also appearing was Saskatoon's own Yevshan Ukrainian Folk Ballet Ensemble. These are only some of the items appearing in the floor show among other excellent items. All this was guided by the able Bohdan Zajcew as master of ceremonies.

The very attractive feature of the Vesna cabaret-style entertainment is that it is completely informal. The program is continuous, one can come in and have dinner, or snack, or drink or none of these. The floor show items and an open dance floor alternate. This means that you can take in any portion of the floor show, or take a turn on the dance floor with your partner. Whatever your taste, there is something for everyone, and you can have a good time. There are also cultural displays of various items and knick-knacks for those who would like to take home a souvenir. The Vesna Festival is held in the center of the city in Saskatoon's new concert hall and is easily accessible to all.

There is one other feature of the Vesna Festival that we should like to note. For the ninth year now this festival has been presented by the Ukrainian Professional and Business Club of Saskatoon. We mention this because the sister Clubs of the Ukrainian Professional and Business Federation across Canada, with minor exceptions, have had a rather limited contact with the grass roots of the Ukrainian community. Hopefully, the success of the Saskatoon Club will encourage other Clubs to follow the excellent example of the Vesna Festival.

Our visit to the Festival on the evening of May 14 of this year was a pleasant experience. Congratulations to all who made Vesna come to Saskatoon this spring.

VIOLENCE AT HOME AND ABROAD

On May 13, 1982, a letter was sent by the undersigned and on behalf of the Ukrainian Women's Association of Canada to David Kilgour, M.P. Edmonton-Strathcona re: The roar of laughter by male MPs in the House of Commons on topic of Battered Women, May 12, 1982.

"The enormity of the insensitivity shown by the male Members of Parliament in the face of such cruelty to women is beyond belief. If the

statistics are correct, did the batterers amongst you laugh the loudest? Was there not one decent man in the whole house to leap to his feet and register a protest?... Our membership of 4000 women will surely remember this incident".

Copies sent to:
Hon. Jean Chretien, Minister of Justice, Ottawa.

Hon. Judy Erola, Minister for the Status of

Womens, Ottawa.

Margaret Mitchell, M.P., Vanvouver-East, Ottawa.

A reply was received from David Kilgour, M.P., Edmonton-Strathcona on June 7, 1982; it is given below in its entirety.

"Thank you for writing me about your entirely understandable concern as to the response by some Members of the House, including my side of it, when a question was asked recently about the Committee Report on Wife-Beating. I assure you that I did not join in any laughter — I participated actively in two meetings of the Health Committee. Having been a Crown Attorney for about seven years in Alberta, I know personally what an unfunny and serious problem it is. Hopefully, this will satisfy you that I share your concern fully about the matter. Enclosed is a copy of the Report."

I am requesting the Canadian Government Publishing Centre, Supply and Services Canada, Hull, Quebec, K1A 0S9, to send a copy of the Report on Violence in the Family to every Branch of the Ukrainian Women's Association of Canada. Please make available to your members.

A letter was sent by me on February 15, 1982, on behalf of the Ukrainian Women's Association of Canada to Justice Minister Jean Chretien, adding our voices to those of other Women's Groups, urging that he appoint a woman to the Supreme Court of Canada. It was with great pleasure that we heard the news on March 4, 1982, that Bertha Wilson, of the Ontario Court of Appeal was sworn in as the first woman jus-

tice of the 107-year old Supreme Court of Canada.

Killings, torture and harassment continue all over the world. In El Salvador four Dutch television journalists were shot dead under disputed circumstances. In Korea, torture allegations include beatings of prisoners who had been tied up in coffins, prolonged immersion in water and threats of execution. In USSR, a Helsinki monitor gets a 10-year prison sentence for "anti-Soviet agitation and propaganda" and "for manifesting conceit, excessive self-confidence, desire to become popular at all costs and lack of moral scruples." In Soviet Ukraine, Yuri Shukhevych, at 48, has spent 30 years in Soviet prisons. He was 15 when he was first arrested in 1948 and sentenced to 10 years' imprisonment for being the "son of a nationalist leader."

The work on behalf of prisoners of conscience must continue. Many Branches have responded generously to our appeal for funds for Amnesty International, but more money and more workers are needed. If your treasury is depleted, individual donations are most welcome; the latter receive income tax receipts.

I am urging each Branch to delegate a member to an existing Amnesty International Group in your locality. I am appealing that you make Amnesty one of your prime projects.

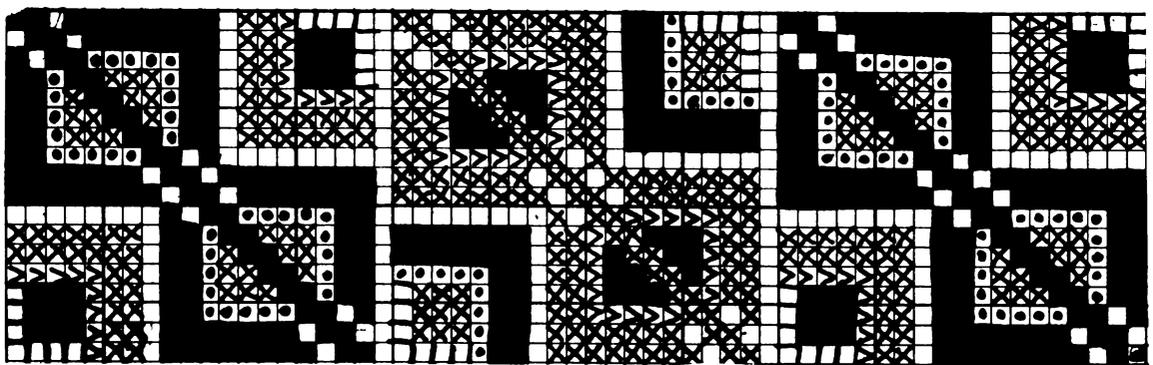
Yours for action against injustice,

Helen Raycheba

Convenor of International Affairs

Edmonton, August 1982

УКРАЇНСЬКА ВИШИВКА

Вишивка із Буковини, село Молдава, Радівці.

Краски ниток DMC:

■ — чорна, × — червона, V — зелена, ● — жовта

Кільчики на чорних квадратах чорні.

Кільчики на червоних квадратах червоні.

Український Музей, Східня Філія

рисувала Іванна Вахна

МУЗЕЙНІ ВІСТІ

МУЗЕЙ
СОЮЗУ УКРАЇНОК
КАНАДИ

ВІСТІ — СХІДНЬОЇ ФІЛІЇ
УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Офіційне і урочисте відкриття Сх. Філії Музею в Торонто відбулося в грудні 1981 р. Цю історичну подію, українське суспільство привітало як одну з інституцій, яка буде служити для наукового дослідження української культури. Східня Філія Музею входить в Онтарійський зв'язок музеїв.

Завдяки майже сороклітній праці відданих, ідейних членів Музею Союзу Українок Канади, а головню музейних управ, з підтримкою відділів і українського суспільства, Музей збагатився цінними експонатами нашої минувшини. Головною є збірка народньої української ноші з різних частин України, почавши від 18-го століття аж до наших днів. Також є велика збірка історичних строїв з часів княжих і гетьманських (копії).

Сх. Філія Музею також має велику збірку писанок з усіх частин України (які вбільшості удокументовані), збірку прекрасної кераміки, килимів, тканин і різномодного вишивання, а також збірку мистецьких видань.

В незабутній день 6-го грудня в неділю, вже о годині першій дня, до приміщення Інституту Св. Володимира в Торонто, де приміщується Східня Філія Музею СУК, почали прибувати делегати, гості з Централі Музею, відділів Союзу Українок Канади, також делегати від інших українських організацій та українське і англомовне суспільство. Офіційно Музей відкрито о годині третій, стяжки до головних дверей Музею перетягли три основоположники і колишні голови Сх. Філії Музею,

пані Калина Сакалюк, Доця Гуцуляк-Мандзюк і Іванна Вахна. Протопр. Отець М. Бодирчук освятив музейну кімнату, за українською традицією голова Музею Іванна Іваночко хлібом і сіллю привітала велику кількість присутніх. Привіти голів музейних і делегатів, відбувалися в театральній залі Інституту Св. Володимира. Святочну програму переводила голова Музею п-і І. Іваночко. Після вступного слова, п-і Іваночко попросила до слова, голову Центрального Музею в Саскатуні п-і Целіну Качковську, яка пояснила ціль музейної праці Союзу Українок і досягнення бажаної цілі.

Промовляла уступивша голова Центрального Музею п-і Марія Ткачук. Вона пояснила, як творився і розвивався Музей СУК й яка з нього для нашого і канадського суспільства користь і досягнення. Чимало було труднощів, щоб довершити власний дім для Центрального Музею в Саскатуні з його філіями. Великою допомогою Музеєві були наші Інститути — в Саскатуні Петра Могили, а в Торонті Св. Володимира. Голова Сх. Екзекутиви СУК п-і Юлія Головата привітала Музейну Філію на сході Канади з великим досягненням і закликала, щоб українське суспільство допомагало морально і матеріально. Голова дирекції Інституту Св. Володимира, д-р П. Смильський в привіті зазначив, що Інститут співпрацює з Музеєм і коли суспільство помагає Інституту то тим самим є користь Музеєві.

Від провінційного Комітету Українців Канади і місцезого відділу КУК склав привіт інж. Я. Соколик. Пані Сузан Фиш від Міністерства Культури й Освіти провінційного уряду зазначила, що це є велике досягнення українців і культурна користь для Канади. Голова І. Іваночко представила слідуєчих гостей і делегатів міста Торонто.

Пані І. Вжесневську від жіночого КУК міста Торонто. Від Ліги Кат. Жінок п-і А. Зелену. Д-р Г. Ченьг радний міста Торонто, п-і П. Боланд від Роял Онтаріо Мюзіюм і Онт. Костюм Сосаеті, п. Г. Бейкер від Онтаріо Мюзіюм Асоційшен (Екзекутивний Директор), п-і Д. Моват від Ради Жінок Торонто, п-і А. Ренкин від Лайсіюм Клюбю і Жіночої Мистецької Асоц., п-і Палін Галл, Музейна Радна від Міністерства Культури й Освіти, п-і Доротея Данкен, також від Музейного департаменту такого ж Міністерства, пана Андрія Грегоровича голову Торонтонської Історичної Ради.

Гості входили до музейної кімнати, де були виставлені експонати перших піонерів з українських земель, що приїхали до Канади з Галичини, Гуцульщини, Буковини і Бойківщини. Експонати були змістовно дібрані і укладені. Музей виглядав дуже гарно, багато знавців музейних виявили своє захоплення і признання. Також в музейній крамничці можна було набути гарні українські пам'яткові речі. Був приготовлений буфет для гостей, в гарно удекорованій залі музейними рушниками і живими квітами. Вбільшості працю для відкриття Музею виконали членки музеюної управи з головою І. Іваночко.

В наступних двох днях 7-8 грудня, відбулися доповіді п-ні Я. Стеців з Рочестер на тему

»Розвиток української культури від кам'яної доби до сучасності«. Доповідь була цікаво у-документована і пояснена прозірками з архелоогічних джерел і мистецької твочости Ярослави Стеців, з різних часів українського народного мистецтва.

Музей протягом цілого тижня був відкритий для оглядин публіки. Почався новий етап в житті нашої Філії Музею Союзу Українок на сході Канади. Виставу музею можна оглядати і вживати джерела для наукової праці.

Музей буде відкритий постійно в п'ятницю і суботу від год. 11:00 до 3:00, а в неділю від год. 1:00 до 4:00 і також по замовленні для груп.

С. Степанюк

ПЕДАГОГІКА ЯК МИСТЕЦТВО НАВЧАННЯ Й ВИХОВАННЯ

до них були аргументовані, розраховані на їхні сили й можливості, узгоджені з бажаннями. Тому взаємини учителя з учнями особливого значення, а емоційні відносини з учнями — складна справа. Вона вимагає педагогічного такту і педагогічної тактики.

Педагогічний такт — це спеціальне професійне вміння застосовувати до учнів найефективніший засіб виховного впливу. Це можна сказати — психологічний догляд за учнями. У цьому догляді діють такі сили, як загальнолюдський такт, психологічна властивість особистості вчителя, його характер, а далі вмільсть вчителя добирати найрізномодніші методи, що складаються на майстерність вчителя. Перші дві сили криються в любові до учнів, у ввічливому ставленні до них в повазі до них, в чуйності, уважності, доброзичливості, в щирості, витримці, поміркованості тощо. З нетактовним учителем учні не будуть ділитися своїми думками, не звертатимуться за порадами. Буває, що між учителем і учнями доходить до відкритої боротьби. Озлоблення вчителя, невідповідна поведінка — дуже суперечать духові нашого часу. Такт — це форма людських взаємин, це бажання так діяти, щоб принести якнайбільше радості, добра іншим людям. Уважливість, обережність, турбота за добрий настрій учнів, дотепність, вибачливість, опанованість, природня поведінка без зайвого напруження — це і багато іншого характеризує доброго вчителя.

Праця вчителя дуже трудна, відповідальна, вимагає посвяти. Але вона винагороджується (не грошима!), але великими вартостями — повагою в дітей, респектом їх. Інша винагорода — це те, що вчительська професія заставляє учителів витратити енергію і час на вартісні, може найвартісніші справи, які може людина мати — формувати духовість і характер нових поколінь. Яка ж це приємність вчити дітей різниці поміж добром і злом, правдою і неправдою, прищеплювати патріотизм, розкривати красу поезії, характеру людини. Проте, має учитель і хвилини розчарування, пригноблення, що заставляють його шукати рятунку. Знеохочуються і добрі вчителі, бо не допомагає їхня майстерність навчання там, де поведінкою учня керує глибоко закорінена деструктивна сила, закладена в родині, в середовищі, яке його формувало. Допоможе знання педагогіки, психології, дидактики, середовища учнів.

Які прикмети доброго вчителя?

Учитель повинен в **усьому міру** — сердитися злегка, хвалити — трохи, ніяких відхилень від норми ні в поведінці, ні в мові, ні в звичках, ні в одязі, ні в чому. Занадто не брататись з учнями, але й не бути чужим, недоступним, такий, до якого учні не хочуть звертатися за порадою.

(Продовження буде)

Осінній вісник

Так як червень сповіщає прихід літа, так вересень проголошує що надходить осіннє панування. Сезони чи пори року, це неперервний цикл, що ніколи не спішить, але непереможний і непереборний, і так як червень веселий і швидкий, радісний і легковажний так вересень спокійний, лагідний і безтурботний, із добавкою іскри смутку, немов сам рік став свідомий того що старіє.

І помимо того, що літній похід, карнавальна процесія пишних видовищ з всією красою пройшли, то вони не прападають, а передаються у спадщину осінніх краєвидів збогачених красками — пурпурове, червоне, бронзове, срібне та золоте. Осінь, це пора, коли треба вглянути в пройдене з дійсним почуттям вдволення і вперед в дні довгої зими, коли немає зелені немає чорних свіжих скиб про-ораної землі а тільки голі дерева і білі просторі поля. Вглянути в минуле — перші квіти, перші зелені стебла, які показуються вверх землі без всякої оборони і чергові літні місяці, коли свіжа зелень вкріплювалася, а овочі та збіжжя росли і достигали.

Кажуть, що життя тільки повертає і віддає те, що вложили в нього, і немає кращого відзеркалення цього як в самій природі і багатстві землі, що приймає зерно і працю і повертає господареві овоч-плід того зерна і заплата за довгі години чесної праці. Просторі поля золотої пшениці, це доказ і образ вложеної праці. Це те, що творить в душі почуття вдячності. Сам образ збирання збіжжя витворює почуття осягнення і завершення наслідків праці і труду весни і літа. Але чи це все?

Пригадую, що одного разу я сама поставила собі це питання в часі Богослуження в церкві відсвятковуючи в нас „День Подяки”, Перед нами велике багатство розложене в посудах і по столах — овочів та ярини — плоду землі. Мозольними руками жінки і мужчини вдєкорували церкву цим живим плодом і діти також поприносили свої дари.

І тут виказується повне оповідання самого життя. Пригадую, що перше почуття, бачу чи це багатство ярини та овочів — плоду землі щось бракувало. Чогось душа казала що показ такий це ще не кінець і неможе служити як ціль сама в собі. І вийшовши з церкви я освідомила собі, що це тільки частина повісти

— половина її. Скінчиться Богослуження, ті руки, що приготували таку величну виставу розберуть її. Всі ті, що поприносили овочі та ярину розберуть їх і або заберуть додому або роздадуть іншим. Все це багатство поверне в нарід. Всі ті прикрасні квіти, овоч, ярина, та все те різнородне печиво, що жіноцтво придбало рознесуть по домах, по цілій громаді-парафії. І найбільше користатиме нарід не з того матеріяльного добробуту, а з почуття вдячності тим, які їх пам'ятали. І „День Подяки” набрав нового-свіжого значіння. Бо справа не в тому чи є такий день як „День Подяки” чи буває Богослуження, та чи нарід знесе всього того дару Божого, плоду землі і рук, щоб показати і доказати, а більше справа втому, що ми можемо зробити з тим всім і як використати і пиширити ті Божі Дари бо наш обов'язок використати те, що дано нам для того, щоби світ був кращий — для всіх нас.

І хоч початок моїх міркувань пов'язаний був з місяцями червень і вересень та сезонами весна-літо-осінь і сіяння зернят, їх ріст та достигання, жнива і багатство землі, то чи не відноситься це все до нашого щоденного життя і чи ця правда добробуту, добра і доброти не залишається правдою для кожного з нас? Подумайте.

С. Кульба

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

Це вже четверте видання про вишивки і стіби англійською мовою. Багато ілюстрована, 12 сторінок зорів вишивок, 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, ниток. Взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторінок друку, широкий формат, вигідний для розміщення зорів, спеціальна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Ціна \$12.00.

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N of CANADA

A-25 11024-82 Ave.

Edmonton, Alta.

T6G 0T2.

ЖЕРТВЕННІСТЬ І ПОСВЯТА ВАРВАРИ ВАСИЛЬЦІВ

Пані Варвара Васильців народилася 15-го червня 1896 року в батьків Ілька й Анни Корпанів, Борщівському повіті, село Ланівці в Західній Україні. Приїхала до Канади 1900 року з батьками. Вони осіли в околиці Фиш Крік. Там вона виростала і провела молоді літа. В той час не було шкіл, але вона навчилася читати і писати по українському від старшого брата Гаврила.

В 1913 році Варвара вийшла заміж за Петра Васильціва і вони почали свою господарку в тій самій околиці, пізніше перебрались на ферму коло Ебірдин, околиця Ланівці. Не легке було життя на фермі в той час. Не було ніякої вигоди. Не зважаючи на труднощі, Варвара належно виховала восьмеро дітей, в християнському і національному дусі. Дмитро живе в Васиґа Біч, Онт.; Павло упокоївся в 1979 році; Василь в Саскатуні, Саск.; Анна Дутчак в Ошаві, Онт.; Йоанна Борицька в Кенестон, Саск.; Марія Богун в Норт Бетлфорд, Саск.; Галя Щерблюк в Торонто, Онт.; а Савеля Гриба в Кадворт, Саск. Пані Васильців радіє 25 внуками і 23 правнуками. Хоч діти живуть у різних місцевостях, вони часто відвідують свою матір, котру люблять і шанують і вона відвідує їх.

Поза велику працю виховувати велику родину, Варвара знаходила час помагати в церкві, Народнім Домі і в Союзу Українок Канади. В 1936 році родина Васильців перебралась до Гефорду, а в 1941 році до міста Саскатуну. Її чоловік Петро помер у квітні 1976 року. Варвара сама жила в Саскатуні до 1979 року, а так перебралася до наймолодшої дочки Савелі в Кадворт, Саск.

Пані Васильців має надзвичайно спокійну і лагідну вдачу, ніколи не нарікає, отож має багато приятелів. Її

Варвара Васильців

гостинний дім все був відкритий для всіх. На 86 році життя, вона втішається добрим здоров'ям. Є глибоко релігійна і віруюча, читає Св. Письмо та українські часописи, журнали і книжки. Регулярна вчащає на богослуження та на різні українські підприємства. Вона піддержує і жертвує на льокальні церкви, Український Музей С.У.К., Інститут Могили, Колегію Св. Андрея, Консисторію Української Православної Церкви і на інші добродійні цілі.

З нагоди 80-ліття пані Васильців жертвувала \$100.00 на журнал „Промінь”.

ВАША ПЕРЕДПЛАТА?!

Ви могли забути про неї!

Дорогі Читачі — нам всім ходить про те, щоб наш журнал виходив на час і не мав фінансових труднощів. Тому ми просимо Вас, як одержите це число — оберніть і погляньте на останню сторінку на наліпку з Вашою адресою. Якщо Ваша передплата виходить, то будьте ласкаві вислати її завчасу, щоб вона була заплачена рік наперед.

Поштовий уряд того вимагає, бо в іншому разі ми доплачуємо пошту до кожного примірника, якщо адреса показує, що передплата вигасла.

Ми воліємо не вислати упіменень, бо вони також получені з видатками. А це Ваші гроші.

Пам'ятаймо, що лише читачі передплатники є найсильнішою базою нашого журналу.

Адміністрація „Променя”

З НАГОДИ ЮВІЛЕЮ

З нагоди ювілею 53-ліття подружжя д-ра Івана і пані Анни Дутчаків в Ошаві, що відбувся 18 липня 1982 року в їхньому приватному домі при участі родини і друзів з побажаннями “На многії літа” Ювілятам, складаю скромний дар \$10.00 на журнал “Промінь”.

Наталя Войціхівська-Давдс, Ошава

Кладемо нев'янучий вінок на свіжу могилу бл. п. Домки Катиринюк і засилаємо у її пам'ять \$10.00 на журнал „Промінь”.

Родина: Домка, Василь, Петруся і Браєн Гусел, Вінніпег

У п'яті роковини смерті дорогого мужа і батька, бл. п. Стефана Шаяна, який упокоївся 31 липня 1977 р. складаю \$15.00 на журнал „Промінь”.

Стефанія Шиян з родинною, Грімзбі, Онт.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

КАЗКА ПРО ЦАРІВНУ Й ПАСТУШКА

Давно, дуже давно, в одному царстві — государстві, жив собі Король. І була в нього єдина дочка чудової вроди, сикьоока, золотоволоса, мов янгол гарна. Одной весни Король важко занедужав. Він прикликав до себе дочку і так сказав:

„Зор'яно, доню моя люба! Не довго побувати мені на білому світі. Час тобі заміж вийти й Королівством по моїй смерті правити. Незабаром приїде до нас багатий Князь і ти йому дружиною станеш”.

Зор'яна дуже засумувала. Вона вибігла на майданчик, далі стежечкою в низ, сіла над потічком і почала плакати. Почув той плач пастушок, що пас королівські вівці, він і спитав: „Чого плачеш гарна царівно”? — „Як мені не плакати, відповіла крізь сльози царівна. Мій батько важко хворий, нікому по його смерті королівством правити. Вже незабаром приїде до нас багатий, нелюбий князь і я йому дружиною стати мушу”. Пастушкові жаль стало царівни, він сказав: „Ось на тобі чарівного зілля, що його я в лісі найшов. Напій ним хворого батька і він зразу подужає”.

Царівна зраділа, забрала чарівне зілля, з вдячності подарувала пастушкові червоне яблучко й побігла в палац.

І справді, швидко, дуже швидко старий Король видужав. Багатий князь приїздив раз і другий, та Зор'яна з ним і говорити не хотіла.

Не минув рік, як Король занедужав вдруге. Тоді царівна прибігла до пастушка з сльозами і сказала: „Добрий хлопче, поможи мені. Батько важко хворий і по його смерті не минути мені нещастя”. Пастушкові так припала Зор'яна до вподоби, що він приобіцяв зробити все можливе і знов роздобути чарівне зілля. Три дні і три ночі блукав хлопчина по лісі, аж врешті віднайшов цілющий лік. Тоді Царівна подарувала йому ще одно червоне яблучко і сказала: „Коли матимеш три такі однаковісінькі яблучка, будеш справді щасливий”!

Швидко старий Король видужав і в замку знову завітав спокій. Та трапилось, що Король занеміг втретє. Царівна прибігла знову за пор'ятунком, та тим разом надаремно. Бо хоч як намагався пастушок віднайти цілюще зілля, воно як під землю запалося. Тоді Зор'яна сказала. „Спасибі тобі хлопче за твоє добре серце, будь мені і надалі приятелем”. — та сумна побігла в палац.

„Будь мені приятелем, що воно таке?” подумав пастушок. Він спитав старенького, прохожого дідуся, що це таке — „бути комусь приятелем” — Дідусь відповів: „Бути комусь приятелем, це значить любити когось, помагати йому в потребі, тішитися його радістю і жертвувати всі свої сили для добра ближнього”.

Тоді пастушок попрощався з овечками, взяв солом'яний брилик, сопілку і два яблучка, та й пішов у світ шукати чарівного зілля. Довго він ходив, шукав, розпитував, але

даремне. — Втомлений важкою мандрівкою, сів під деревом, та й задрімав...

І прилетіла на то дерево золота пташка, крильцями затріпотіла і опустила на землю золоте пір'ячко. Воно впало пастушкові пр'ямо на серце і замінило його в прекрасного, молодого лицаря — царенка. Десь не взялися хоробрі дружинники і сміливе військо, в багатій та пишній зброї. Царенкові приведено білого коня і він поїхав на ньому, оточений почотом, прямо в палац, де жив Король і Зор'яна. В замку вітала тиша і сум.

„Король помер, Король помер”, перешіптувались слуги — Коли побачили вони молодого лицаря, кинулися шукати за царівною. В той час Зор'яна сиділа над потічком і гірко плакала, та ніхто не прийшов її потішити. „Зор'яно, Королево наша, закликали слуги, вийди привітати гостей”! В ту мить затупотіли кінські копита і пишний, білий кінь похилився над потоком пити воду. Зор'яна підійшла до молодого лицар'я і спитала: „Ти хто такий?”

Князенко мовчки простягнув до неї два червоні яблучка. І зразу личко царівни роз'яснилося великою радістю. „Будь мені приятелем на віки, сказала вона і подарувала царевичеві третє червоне яблучко.

Тоді правдиве щастя вийшло їм на зустріч...

Іванна Савицька

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

ПОЗДОРОВЛЕННЯ З НАГОДИ ВІДЗНАЧЕННЯ

На спеціальному прийнятті місцевої Жіночої Ради у Гвайт Рок, Б.К., дня 17-го грудня 1981 р., було вшановано три представниці доживотним членством цієї організації і в тому числі членку відділу Союзу Українок ім. Ольги Кобилянської у Волей — пані Марію Антонішку. Ця Рада начислює 19 різних місцевих жіночих організацій і в тому числі Відділ Союзу ім. Ольги Кобилянської, який вже деякий час бере участь в їхній праці.

Вшановуючи пані М. Антонішку, пані Мері Сенфорд сказала: „Доживотне членство нашої Місцевої Жіночої Ради даємо лише тим членкам, які через якийсь час своєю працею прислужились нашій організації та для розвитку нашого місцевого тут життя. Пані М. Антонішка, як представниця Відділу С.У.К. ім. Ольги Кобилянської вже якийсь час репрезентувала цей відділ, пропагувала його національну ідентичність, його культуру, мову і традиції, а також брала активну участь у праці нашої організації. Тому що вона була членкою нашої Ради декілька вже років, та за великий вклад її праці в її користь, ми маємо приємність вшанувати Марію Антонішку доживотним членством нашої Місцевої Жіночої Ради”.

Дуже гарне признання для нашої членки і тому ми всі, а головню Відділ ім. О. Кобилянської, повинні бути горді, що ми маємо членку, які щиро працюють в наших рядах і добре репрезентують нас серед наших співгромадян в різних організаціях. Пані М. Антонішка разом зі своїм мужем є членами церковної громади Пресв. Богородиці у Волей і гарно виховали своїх четверо дітей.

Пані М. Антонішка належить до відділу від 1960 р. і займала різні позиції в заряді: була довший час головою відділу (тоді видали куховарську книжку) касиркою а такою входила в різні комітету. Коли їх діти були малі, її праця була звужена на виховання дітей, і тому вчила в українській і недільній школі, та працювала зі сумківцями. Через довгі роки входила в склад Про-

Відзначення Марії Антонішки. Зліва направо: Джені Джансон, Джені Дженісон і Марія Антонішка.

вінційної Екзекутиви С.У.К., а через останні роки сповняє обов'язок касирки. В Місцевій Жіночій Раді була заступницею голови, очолювала різні комітети, а тепер є касиркою. Вона була делегаткою на провінційні та крайові з'їзди С.У.К., а також репрезентувала Жіночу Раду на крайовій конвенції в Сейнт Джон, Н. Б.

Це відзначення нашої членки повинно бути заохотою для всіх наших відділів звернути більшу увагу на нашу репрезентацію серед інших жіночих організацій. Ми часом за багато часу присвячуємо нашим домашнім справам в наших відділах, а таку важну ділянку як нашу працю серед інших канадських організацій ми занедбуємо. Ми маємо прекрасних членок, народжених в Канаді, професіоналісток, — чому ж не вивести себе в канадське життя і в цей спосіб причинитися до розвитку цієї країни, а тим самим інформувати про нашу українську справу? Бо хто ж це зробить для нас як не ми самі?

Ми поздоровляємо пані Антонішку з її вшануванням й бажаємо їй багато здоров'я і дальших успіхів в її багатогранній громадській праці!

Оксана Круліцька, голова

ВЕСНЯНИЙ ЧАЙ Ту Гилс, Альберта

Відділ ім. Лесі Українки влаштував свій весняний чай, випродав домашнього печива і виставу народного мистецтва в день Вознесіння 27 травня 1982 р.

Чай і виставка відбулися в церковній залі. На столі по правому боці через цілу стіну була розложена виставка ручних робіт якою займався комітет мистецтва: Нелі Никіфорук, Марта Павлюк і Марія Фіярчук. На іншому столі по лівій стороні стояв стіл з домашнім печивом, що його знесли членки відділу, а продажем зайнялися: Розалія Бачинська, Анна Мельничук і Анна Мефтодій.

На чай прибули гості, крім своїх, членки з інших відділів — Вегреви-

лу, Ендру, Вилінгдону і Мирнаму. При вході до залі гостей вітала голова відділу пані Елсі Рибак і Галя Маріянич.

О годині 2:00 по обіді голова Елсі Рибак привітала гостей. Молитву провів о. Зубрицький. Членки наливали чай та подавали перекуску. Відбулася розіграшка: вишиту хрестиками тацу подарувала Марія Онещук, другу нагороду — писанки подарували: Катерина Паламарик, Марія Сирна і Вайлет Буджак, а торт подарувала Розалія Ілюк. Весь прибуток з весняного чаю передано до каси товариства. **О. Качмар**

60-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ПОДРУЖЖЯ ПЕТРА І МАРІЇ ЧИЖОВСЬКИХ НОРТ БЕТЛФОРД, САСК.

Петро і Марія Чижовські є членами православної церкви Св. Івана Хрестителя в Норт Бетлфорд від 1955 р. Петро є в церковнім заряді і виконує призначені йому функції.

10 жовтня 1981 р. діти Петра і Марії Чижовських влаштували для батьків прийняття з нагоди їх 60-ліття подружжя. На це родинне свято з'їхались усі діти, внуки і правнуки ювілят: з Ринбов Лейк, з Едмонтону, з віддалі 100-850 миль. В

той день в церкві Св. Івана Хрестителя прот. М. Стеценко відслужив Молебень при допомозі Савелі Лазарович і хористів нашої церкви, за здоров'я ювілят. Після Молебня, в церковній залі відбулась перекуска з чаєм. Після перекуски відбулась родинна вечеря, яку приготували невістки ювілят при допомозі членок жіночого т-ва п-ні Олешко і п-ні Підвербецької. На вечері був присутній прот. М. Стеценко і добродійка. Найбільше причинився до влаштування цього свята син Іван при допомозі всіх дітей. На вечері промовляв син Іван. Він вкортці переповів про життя своїх батьків. Потім промовляв син Орест про 60-ліття подружжя батьків. На кінець

промовляв прот. М. Стеценко, Він розповів про життя ювілят та їх працю на фермі і в церковній громаді. На закінчення всі заспівали „Многая літа”.

З нагоди 60-літнього ювілею, п-во П. і М. Чижовські зложили пожертви: на православну церкву Св. Івана Хрестителя в Норт Бетлфорд — \$100.00, на Фундацію Колегії Св. Андрія — \$250.00, на Консисторію УГП-Церкви — \$250.00, на пресфонд „Вісника” — \$50.00, на пресфонд „Українського Голосу” — \$50.00, на журнал „Промінь” — \$25.00, на Інститут ім. Петра Могили в Саскатуні — \$50.00 і на вироблення кліші — \$20.00.

Петро Чижовський

ВЕСНЯНИЙ ЧАЙ ПРИ КАТЕДРІ СВ. ВОЛОДИМИРА В ТОРОНТО

11-го квітня ц. р. у Вербну неділю після Служби Божої відділ ім. Св. Кн. Ольги влаштував традиційний весняний чай з цікавою програмою. Крім продажу пасок, святочного печива, писанок, кераміки та вишивок відбувся показ української народньої ноші і модерного одягу з українською вишивкою.

Голова відділу пані Марія Божик розпочала програму словом про весну, про її значення в людському житті, як нетерпляче очікували весни наші селяни, як молодь жде весни-радісті, діти стужившись узимку мріють про простір і волю. Образ весни — це образ краси, си-

ли і надії, що його створила народна уява в минулому.

Наступною промовляла пані Анна Троян про любов і пошану до усього рідного, які треба плекати з наймолодшого віку та пояснювала одяг кожної модельки.

Першими виступали діти від 2-х до 14-ти років: Лія Андрюз, Іван Бейкер, Уляна і Петрик Курилів, Андрій і Валя Бартоло, Лада і Максим Троян, Меланя і Маркіян Микитюк, Андрійка Коропецька, Микола, Ганнуся і Оленка Ємець, Таня, Микола і їх мама Софія Мельник, Андрійка Божик і Андрій Добровольський.

На закінчення першої частини Валя Бартоло, учениця школи гри на бандурі, виконала в'язанку — „Сонце низенько” і Етюд Пшеничного.

В другій частині моделювали дорослі: Маруся і Наталка Часівець,

п-і Катерина Щербань, п-і Наталка Сарден, п-і Наталка Ємець, п-і Марія Карпюк, Ліля Лисенко, Ольга Собчак і Анна Подружка.

Вони виступали в гарних українських народніх одягах, що своїм стилем репрезентували різні частини України. Були модельки і в модерних одягах з українською вишивкою. Особливою красою відрізнялися сорочки з полтавським вирізуванням, цього мистецтва вчила п-і Наталка Сахно в Інституті Св. Володимира.

На закінчення голова культ.-осв. комітету добр. Анна Ференсів подякувала усім виконавцям програми і усім присутнім та попросила до смачного весняного чаю. Заля була удекорована квітучими деревцями, на столах стояли вази з живими квітами. Усе це підтримувало відчуття щедрої, ласкавої весни.

Добр. Єлисавета Василів

ВШАНУВАННЯ ПАНІ ОЛЕНИ СЛЮСАРЧУК Едмонтон

У понеділок, 31 травня, членки добродійного комітету при Катедрі Св. Івана, зійшлися до дому пані Олени Слюсарчук та зробили їй мило несподіванку з нагоди її 80-ліття.

Пані Слюсарчук народилася 24 травня 1902 року в селі Клекотів, повіт Броди, Західна Україна в родині Томи Дацюків. В родині було 5 сестер і три брати. Тут вона виросла, ходила до школи і помагала батькам вдома.

В 1923 році вона одружилась з Гаврилом Слюсарчуком з того самого села. В 1925 році молоде подружжя з маленькою 4-місячною донєю Олею приїхало до Канади. Перший рік прожили на фармах в околиці Вегревил. Після приїзду до Едмонтону, п. Слюсарчук отримав працю на залізниці СНР, яку залишив у 1964 році.

По прибуттю до Едмонтону, родина відразу вписалася з члени громади Св. Івана й від тоді постійно брали участь у розвитку церковно-організаційного життя та давали їй дають щедрі пожертви на різні церковні й народні цілі. Г. Слюсарчук упокоївся 5 червня 1980 року

Пані Олена є діяльною членкою відділу Союзу при Катедрі, працювала в різних комітетах — головню в добродійному і церковному. Вона є лагідної вдачі, довший час дорожила книжкою та пресою, багато читає. Впродовж 9 років займала пост бібліотекарки при Катедрі а три роки впорядковувала архіви у відділі Союзу, багато допомагала жінкам у кухні і була у свій час заступницею голови. В 1967 році була вашнована за 25 років приналежності до Союзу і до відділу. Обидвоє були вшановані почесним членством у громаді Св. Івана.

Кілька років родина Слюсарчуків проживала в місцевостях Смокі Лейк, Коронадо, де також брали участь в громадському житті. В 1960 році п-во Слюсарчуку їздили до Аргентини, де живуть брати пані Олени, а в 1964 р. вони відбули зворушливу подорож до рідних на Україну побачитись з ріднею та друзями молодих літ. Тепер Олена втішається сестрою, що приїхала по смерті чоловіка.

Пані Олена виховала в українському дусі свою одну дочку Ольгу, заміжня за Іваном Грушкою, втішається внуками і правнуками, що належать до Союзу Українок. Хоч здоров'я пані Слюсарчук тепер не таке сильне, однак вона надалі підтримує і читає журнал „Промінь” та передплачує його своїм близьким. З нагоди уродин вона раніше вислала \$100.00 на „Промінь”. Голова Комітету пані П. Калет теплими словами привітала ювілятку та побажала їй кріпкого здоров'я, а голова відділу пані Кругляк також склала в імені членок подяку за працю у відділі. Членки встали й гарно відспівали „На многії літа”, піднесли до пані Олени тост і тоді засіли до перекуски. За нагоди дня уродин добродійний комітет склав дар на „Промінь” \$25.00.

Марія Лазарук

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТА Ошава, Онт.

В українській Ошаві при парафії Св. Івана Хрестителя заходами відділу ім. „Барвінок” влаштовано під кінець 1981 р., „День Українського Студента”.

У виховній праці молоді Союз робить різноманітні заходи зберегти молодість в українському середовищі при рідній церкві, прищепити їй добрі вартості, розрізнити добро від зла. Цінності, з якими молода людина стає повноцінною, яка виплекує український і релігійний світогляд.

Природно, коли молоді люди зростають у рідному середовищі то вони і в дорослому віці будуть пов'язувати та ідентифікувати себе з українському громадою.

В програмі дня була Свята Літургія з участю студентів. По Богослуженні відбулася гостина-обід в честь молоді. Марія Григоренко, голова комітету керувала програмою по обіді. На початок відспівано канадський гімн. Привітання і почальні слова в імені Союзу Українок висловила Оля Куць, нововибрана голова відділу. Вона заохочувала молодь до науки, до активної участі при організації і при організації і при церкві. Радісним привітом поздоровила всіх студентів Анна Стезик, заступниця Сестрицтва Св. Покрови від імені товариства, яке всеціло підтримує добрі ідеї молоді при парафії.

На обід прибуло поперх тридцять українських православних студентів, які вчаться в середніх школах, коледжах і університетах. Батьки і парафіяни теж поцікавилися і прибули, щоб послухати панельну дискусію на тему: „Наркотизм і алкоголізм”. В панельних дискусіях виступали: пан Василь Колебняк — член поліції на становищі детектива, п. Олександр Сосна — адвокат, спеціалізується в кримінології, о. прот. Віталій Метулинський — настоятель парафії, і д-р Роман Федина — лікар. Всі чотири інтелектуалісти, кожний по своїй професії висловлювалися окремо про шкоди, які людина наносить сама собі від надмірного вживання алкоголю чи наркотиків. В. Колебняк сказав про клопоти в зв'язку з зловживанням „драгс” з погляду поліції та слідкувань. О. Сосна пояснив небезпеки з погляду права. Прот. В. Метулинський говорив на тему занепаду людини з погляду Церкви Христової, якщо людина допустить до такого поганого кроку. Д-р Р. Федина поінформував з погляду лікаря, — про нищення організму від алкоголю чи наркотиків. Тема більше актуальна ніж цікава. Не можемо закрити очі перед можливими наслідками. Було поставлено ряд питань від слухачів. Панелісти по своїй можливості давали вичерпні відповіді.

Панна Ніна Сенік подякувала в імені присутніх студентів за організування досить складної імпрези.

Подяку промовцям висловила членка комітету Маріянна Шолдра, вручаючи їм малі подарунки як знак оцінки їхньої участі в дебаті.

Для здійснення успіху цієї імпрези був зорганізований комітет який попрацював та який складався з пань: Марії Григоренко, Діани Омелянчук, Ірини Садової, Маріяни Шолдри, Ліди Сенік, Олі Менікс, Олени Маляренко.

Союз Українок Канади підтримує студентів, які вчащають на курси українознавства в Колегії Св. Андрея в Вінніпезі або в Інституті Св. Володимира в Торонто, вручаючи їм призначені стипендії. В 1981 р. панна Надія Котелко дістала таку стипендію, яку вручила пані Оля Куць.

З цих рядків випливають найкращі побажання нашій підростаючій молоді. Щоб вона зростала на славу Божу і на потіху батькам та українському народові.

Ольга Горгеляд

ЩО ВІДБУЛОСЬ У СМОКІ ЛЕЙК

В неділю 2 травня членки відділу ім. О. Кобилянської святкували День Матері. Відбулось воно в Українському Народному Домі, а почалось ввечерю, яку приготували чоловіки. На вечерю прибули громадяни з родинами.

По вечері всі перейшли до іншої частини залі на концертні точки. Тут виступив жіночий хор та відспівав „О, Мати Божа“. В дальших точках виступали діти з деклямаціями. Господарем цієї програми був п. Іван Рошко.

На закінчення голова відділу пані Д. Слемко у своєму кінцевому слові подякувала учасникам, особливо чоловікам за смачну вечерю.

В середу 5 травня заряд відділу ім. О. Кобилянської влаштував відзначення своїх трьох заслужених членок. За їхню 25-літню працю. Вшанованих членок вдєкоровано корсажами: пані Д. Слемко (тепер є головою відділу) представила пані Паламарик, пані Антонюк представила п. М. Клим, а пані Л. Врайт представила пані Є. Палічук. На цьому вечорі були присутні гості з Едмонтону — голова Провін. Екзекутиви Іванна Дженіс, Марія Лазарук і Софія Гриник і п. С. Ортинський.

Пані І. Дженіс привітала вшанованих членок за їхню працю і вручила кожній з них грамоту Союзу Українок Канади, проспівано „Многая літа“. Після програми членки відділу подали перекуску і чай.

Подібне відзначення заслужених членок відбулось у листопаді 1981 р., на якому вшановано за 25-ліття таких членок: К. Рошко, К. Середан.

Марія Паламарик

З НАГОДИ 85-ЛІТТЯ КАТЕРИНИ МАЛИШ ЕДМОНТОН

Пані Катерина Малиш народилася 11 березня 1897 р. на Буковині в місті Заставна в родині Василя і Марії Палагнюків. До Канади приїхала сиротою 1913 року а 1914 р. одружилася з Костем Малишом. Проживали на фермі „гомстеді“ близько дистрикту Гамлін, опісля переїхали 1929 року до Сейн Брайде в Альберті. Тут фермерували до 1955 року. По тому родина перебралася до Едмонтону і того ж року Катерина повдовіла.

У своєму житті Катерина все належала до Православної церкви — у Гамліні до Церкви Пресв. Богородиці, а в Едмонтоні до Катедри Св. Івана, як також є членкою відділу Союзу Українок. Пані Малиш проживає в домі для старших при громаді Св. Івана.

На день уродин пані Малиш з нагоди її 85-ліття, чотири її дочки зорганізували обід в залі при Церкві

Св. Івана. Тут їм допомагали п-во Воронюки, настоятель Дому і приятелька Докія Котик. Дочки приготували смачний обід, спекли торт у честь мами та запросили всіх мешканців, що перебувають у цьому Домі. Прот. Д. Лучак відслужив молебень за здоров'я пані Малиш а при обіді підніс тост та розповів про знайомство з родиною Малишів та їхні заслуги у громадському житті.

Помимо того, що дочки живуть далеко одні від других, бо одна в Су Сейн Мері в Онтарію, а друга у Колд Лейку в Альберті, дві в Едмонтоні, то всі з'їхалися і справили матері приємну несподіванку. Таке свято є прикладом до наслідування іншим, тим, що мають стареньких батьків і забувають відвідувати їх.

День уродин пані Малиш закінчено співом „На многії літа“ і за згодою дочок, збіркою пожертв на журнал „Промінь“, що його пані Катерина все передплачує і читає. Збірка на „Промінь“ принесла \$93.00. Це є гарний подарунок в імені пані Катерини Малиш.

Бажаємо Ювілятці в доброму здоров'ї доживати свого віку між приятелями та своїми дорогими дочками і внуками, які так щиро потрудилися відмітити день уродин своєї мами.

Докія Воронюк, реф. „Променя“

ВЕСНЯНИЙ ЧАЙ Ванкувер

Весняний чай це дуже гарний звичай, що його ми перейняли від наших співгромадян в Канаді. Крім товариської зустрічі, наше членство надає йому своєрідного значення по через виставки та концертними виступами.

В цьому році Пров. Екзекутива Союзу Українок на Бріг. Колумбію та філія Музею влаштували спільно весняний чай, щоб хоч і пізно, але все ж таки відзначити 90-річчя поселення українців у Канаді.

Чай відбувся в неділю 16 травня 1982 р. в соборній аудиторії у Ванкувері. На головну доповідачку запрошено заступницю прем'єра пров. уряду, дост. Грейс МекАрті. Також була численна репрезентація від інших жіночих організацій: М. Савіцька — голова Муз. Фондації, М. Вакалюк — рефер. багатокультурности (Централа), І. Бравн — голова Пров. Жін. Ради, пані: Котелко — заст. го-

лови Пров. Управи ЛУКЖ, Гайда-мовська — голова СВУЖ, Д. Сожен-ка — дирек. Осв. Інституту, В. Кас-прик — голова Л.У.Ж., Боднарук — заст. голови ОУК, Галовой від Жі-ночої Ради.

Членки Музейної філії вміло влаштували виставку українських рушників, розвішавши їх на стінах, які рівночасно творили декорацію аудиторії. На окремому столі була виставка писанок і рушників, а головню, коли ми вживаємо їх під калачами, кругом образів і в декоративній формі для прикраси хати. Гостей вітали при дверях пані: Лебедович, Гавришок і Антонішка.

Чай відкрила Олена Дзюбенко, голова Провінц. Екзекутиви Союзу, поінформувала про працю Союзу Українок та його вклад в українське і загально-канадське життя. Тому, що в минулому році було 90-річчя українців у Канаді, вона висловила признання піонерам, бо це вони заклали той фундамент, на якому ми продовжуємо нашу працю. Головню згадала жінок піонерок, які зуміли зорганізувати себе в Союзі Українок.

По молитві, що провів митр. прот. Ю. Туржанський, слідувала перекуска, якою зайнялася пані Чуйко при допомозі Єліняк з відділів Ванкуверу, Волей і Бернабі. Танцювальна група „Луна” під управою Лесі Пріц виступила з двома танцями.

Програмою цього чаю керувала пані Галя Токарек, почесна голова Пров. Екзек. і кор. секретарка. Вона представила доповідачку дост. Грейс МекАрті. Темою її промови було признання піонерам а українським зокрема. Те, що ми маємо тепер, завдячуємо піонерам. Немає в світі іншої такої країни, щоб різні національні групи могли себе так вільно розвивати. Хоч ми переживаємо малу кризу, одначе рівень нашого життя найкращий у світі.

Пані Чуйко, заст. голови Пров. Екз. подякувала доповідачці за промову і вручила їй писанку, як маленький подарунок від присутніх.

Пані Н. Воробець, голова Філії Музею промовляла про рушники та їх значення в побуті українського народу в різних обрядах та щоденному житті. Також провела розіграшку в користь музею.

На закінчення програми голова Пров. Екзекутиви О. Дзюбенко склала подяку всім учасникам та заклікала відвідати музей. Цей чай дав нагоду нашим співгорожанам бачити цю вдалу імпрезу.

Анна Бойчук, реф. „Променя”

ПРИВІТАЛИ З ДНЕМ УРОДИН

Пані Докія Котик святкувала свої 78-мі Уродини з приятелями та членами відділу Союзу при Церкві Св. Михаїла в Едмонтоні.

Пані Євдокія Котик приїхала до Канади в 1924 році з України, с. Чернятин, повіт Городенка. Замешкала в Саскачевані і там одружилась. Належала постійно до Української Православної Церкви, де лише проживала: в Кридорі, Виткові, Гедерлеї, Бетлфордї. Тепер в Альберті є членкою при Церкві Св. Михаїла в Едмонтоні і завжди належала да відділу Союзу Українок в одній чи іншій місцевості. Тепер проживає в Домі Старших Громадян Св. Івана. Громадська праця пані Котик завжди була видна. Її вишивки прикрашають кожну церкву, де вона проживала.

Гостинний вечір для пані Котик почався Молебнем за її здоров'я — відправляв митр. прот. Г. Василів та о. С. Семотюк. Опісля слідувала смачна перекуска, побажання ювілянтці та спів „На многая літа”.

З нагоди дня уродин пані Котик, членки відділу ім. Кн. Ольги при Церкві Св. Михаїла складають найкращі побажання ювілянтці — здоров'я і вдоволення за всю ту громадську працю, яку вона всюди вкладає, де б вона не проживала.

Пані Котик була вшанована і нагороджена грамотою Союзу Українок Канади за 25-літню працю при відділі ім. Кн. Ольги 8 березня 1981 року.

Дора Воронюк, реф. „Променя”

ШІГО, САСК. ВІДДІЛ ІМ. ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ

Впродовж року ми відбули 8 місячних зборів і річні. Цей рік був надзвичайно повний праці. Перший наш обов'язок заплатити бюджет до Централі, замовили „Промінь” до товариства.

Так як кожного року посилаємо картки і квіти і відвідуємо хворих з маленьким даруночком овочів. Декотрим членкам, котрі мали операцію в шпиталі подарували їм молитвенники. Ювіляткам, які святкували 50-літній ювілей подружж: дарували українську кераміку.

Приготовлювали 2 бенкети, похоронні і 3 поминальні обіди та 3 ювілейні вечерії

Жертвували на шпиталь у Фом Лейк \$2,000.00, на Інститут Петра Могили у Саскатуні \$500.00. До церкви купили декоративні світла і уложили „раг” (килим) на хорах і в ганочку, вартости \$2,235.00.

На здобуття фондів мали 3 „бінга”, продавали перекуску на „екшон сейл” і перевели дуже успішний базар.

Заряд на 1982 рік: голова — Гафія Клевчук, заст. голови — Єва Білокрила, секретарка — Анна Парнета, заст. секр. — Марія Козак, касирка — Софія Стадник. Контрольори — Г. Скігар. Господини до кухні — В. Баранеські, Галина Павлюк, В. Чоботар, Ласовета Дмитрів. Відвідувачки хворих — Марія Березовська і Ласовета Дмитрів. Сестриці до церкви — Домна Гарас, Домна Одовійчук, Гафія Савчук.

Анна Парнета, секр.

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

Складаємо нев'янучий вінок і засилаємо \$95.00 у світлу пам'ять Параскевії Сліпчук, яка упокоїлась 22 травня 1982 та яка впродовж свого життя багато потрудились для Союзу Українок Канади

Членки Союзу: Катерина Гарасим, Софія Гриник, Анна Данелович, Доця Корпан, Катерина Кругляк, Теофіля Кругляк, Марія Лазарук, Марія Сулима, Анна Токарік, Анна Томнюк, Марія Чарнецька, Едмонтон і Марія Дирбавка, Сіятел, Ва., США.

Складаємо нев'янучий вінок на свіжу могилу нашої дорогої мами Параскевії Сліпчук, яка упокоїлась 22 травня 1982 р., у світлу пам'ять любої мами засилаємо \$100.00 на журнал „Промінь”.

Теофіля Леськів
Уляна Сліпчук,
Едмонтон.

Кладемо нев'янучі вінки у незабутню пам'ять наших покійних батьків: Василя і Вікторії Горецьких та Семена і Марії Паліїв, у їхню світлу пам'ять складаємо дар \$100.00 на журнал „Промінь”.

Ізидор і Анна Горецькі, Едмонтон

У світлу пам'ять наших дорогих батьків: мами — бл. п. Анни Турченяк, яка упокоїлась 9 липня 1981 р.; тата, бл. п. Николи Турченяка — упокоївся 17 січня 1971 р. в їх дорогу пам'ять жертвуємо \$100.00 на журнал „Промінь”.

Покійним вічна пам'ять.

Дочка Марія Лененко,
син Михайло Турченяк,
Гефорд, Саск.

Замість китиці квітів на свіжу могилу моєї дорогої Мами, бл. п. Анастасії Самець, яка упокоїлась в Давфині 4 червня 1982 р. у її світлу пам'ять жертвую \$100.00 на журнал „Промінь”. Хай з Богом спочивають дорогі мої мама.

Анастасія Гетон, Вінніпег

Кладемо нев'янучий вінок на свіжу могилу мами нашої дорогої приятельки, Гані Гетон, бл. п. Анастасії Самець, яка упокоїлась у Давфині, Ман. 4 червня 1982 р. у світлу пам'ять покійної складаємо \$25.00 на журнал „Промінь”. Родині висловлюємо найщиріші співчуття.

Йосиф і Павліна Осачуки і родина,
Вінніпег.

Відділ ім. Лесі Українки в Ту Гилс складає нев'янучий вінок на свіжу могилу нашої заслуженої членки, бл. п. Анни Свекли та в пам'ять покійної засилаємо \$10.00 на журнал „Промінь”.

За відділ — Ольга Качмар

Замість квітів на могилу бл. п. Ольги Конопленко, яка упокоїлась 6 липня 1982 р. у Вінніпезі, засилаю \$25.00 на журнал „Промінь”.

Анна Семко, Саскатун

На свіжу могилу нашої дорогої мами, бабуні, бл. п. Марії Мандзюк-Сеніцької, яка так вчасно відійшла від нас дня 9 липня 1982 року, кладемо китицю весняних квітів та складаємо дар — \$50.00 на журнал „Промінь”, що його мама читала від першого числа.

Огорнені жалобою по дорогій втраті

дочки — Соня Бейзик і Дарія Землянська
з родинами, Вінніпег.

Провінційна Екзекутива Союзу Українок у Манітобі кладе китицю нев'янучих квітів на свіжу могилу, колишньої своєї голови бл. п. Марії Мандзюк-Сеніцької, заслуженої громадянки, провідної членки Союзу Українок Канади, членки багатьох українських і канадських організацій, у світлу пам'ять покійної складаємо \$50.00 на „Промінь”.

Родині покійної, особливо мужеві Володимирові Сеніцькому, дочкам Соні і Дарії з родинами висловлюємо щирі співчуття.

Анна Стельмащук, голова

У дорогу пам'ять нашого покійного мужа і батька, який упокоївся 30 грудня 1969 року, засилаємо \$20.00 на журнал „Промінь”. Покійному вічна пам'ять.

Анна Охрей,
Орест і Олена Гуменні,
Киндерслей, Саск.

Членки відділу ім. Доньки України у Тандер Бей висловлюють глибоке співчуття нашій членці Тоні Петранюк з приводу упокоєння її мами, бл. п. Кароліни Когут 4 липня 1982 р. і на її свіжу могилу складаємо нев'янучий вінок та засилаємо \$10.00 на „Промінь”. Родині висловлюємо щирі співчуття. Покійній вічна пам'ять.

За відділ — М. Пресунька

У 12-ті роковини упокоєння мого дорогого мужа, батька, дідуна і прадіда, бл. п. Стефана Петрова — упокоївся у вересні 1970 р. у його світлу пам'ять складаємо \$48.00 на журнал „Промінь”.

Дружина Юлія Петров,
сини, дочки, внуки і одна правнучка
Саскатун

У перші роковини смерті мого дорогого мужа, бл. п. Лукіна Стефанюка, який упокоївся 3 квітня 1981 року, в його пам'ять, а також у пам'ять моїх любих родичів — тата Івана і мами Анни, братів і сестер, в їх світлу пам'ять складаю \$20.00 на журнал „Промінь”.

Параскевія Стефанюк, Едмонтон

На свіжу могилу бл. п. Ніни Шевчик, яка упокоїлась 22 березня 1982 р. складаємо \$10.00 на нев'янучий вінок нашої дорогої членки відділу ім. Лесі Українки у Ванкувері. Родині складаємо щирі співчуття. Хай канадська земля буде для Ніни легкою.

За відділ — Маргарета Ременда

У першу річницю упокоєння нашої найдорожчої донечки, бл. п. Олі Москаль, яка відійшла від нас на вічний спочинок 14 липня 1981 р. у місті Саскатуні, в її світлу пам'ять, ми, родичі покійної засилаємо \$50.00 на журнал „Промінь”.

Павло і Марія Боднарчуки,
Мелфорт, Саск.

У світлу пам'ять моєї дорогої і незабутньої приятельки, бл. п. Віри Нечай, в перші роковини її відходу у Вічність, яка припадає 5 травня 1982 р. як нев'янучий вінок складаю \$5.00 на фонд журналу „Промінь”.

Т. Сидоренко, Монтреал

У перші роковини нашої дорогої мами, Василю Олексій, яка упокоїлась 11 липня 1981 року, складаємо нев'янучий вінок і засилаємо \$10.00 на журнал „Промінь”.
Покійній вічна пам'ять.

Дочка Марія і зять Василь Сташини
та родина, Суррей, Б.К.

На свіжу могилу дорогої мені людини і дорогої християнки, бл. п. Д. Катиринюк, яка упокоїлась 19 червня 1982 р. складаю нев'янучий вінок і в світлу пам'ять покійної жертвую \$30.00 на журнал „Промінь”.

Хай з Богом спочиває. Вічна їй пам'ять.

Приятель

Відділ Союзу Українок ім. Олени Пчілки при Церкві Св. Володимира у Тандер Бей кладе нев'янучий вінок на свіжу могилу членки, бл. п. Кароліни Когут, яка упокоїлась 4 липня 1982 р. в її світлу пам'ять засилаємо \$10.00 на „Промінь”. Родині висловлюємо глибоке співчуття. Покійній Вічна Пам'ять.

За відділ — М. Пресунька, голова

У десяту річницю упокоєння нашої дорогої незабутньої мами, бабуні і прабабуні бл. п. Марії Мишкевич, яка відійшла у вічність 30-го серпня 1972 р., в її світлу пам'ять ззамість квітів складаємо \$30.00 на пресовий фонд журналу „Промінь”, який наша мама так любила читати.

Син Михайло Мишкевич з дружиною Оленкою з Торонта, Онт.

Дочка Варвара з Ошави, Онт.

Дочка Маланія Семчишин з Торонта, Онт.

У РОКОВИНИ УПОКОЄННЯ В. і М. КРИВКІВ Едмонтон

З приводу перших роковин упокоєння Василя і Марії Кривків, дня 4 жовтня 1981 р. син і дочки покійних вшанували пам'ять своїх батьків. Після Заупокійної Служби Божої в Церкві Св. Андрея в Едмонтоні діти зі своїми родинами зібралися в домі дочки Джені і зятя Брада на помпальний обід.

Василь Кривко народився в Україні 1894 року, а помер 28 вересня 1980 р., Марія (Шуляк) Кривко народилась в Україні 1902 р., а упокоїлась один день після свого чоловіка 29 вересня 1980 р. Панство Кривки прибули до Канади 1926 року, з маленькою чотирілітньою дочкою Стефанією. Дочка Джені і син Джеймс народились в Канаді. В Едмонтоні родина Кривків проживала від 1938 року.

Впродовж всіх тих років Василь і Марія були членами громади Катедри Св. Івана в Едмонтоні. Через 40

років трудилися при громаді, виховували дітей, складали пожертви на церкву та інші народні установи. Марія належала до жіночого товариства при Катедрі. Навіть і тепер з приводу роковин упокоєння родина пожертвувала \$1,000.00 на Катедру, на Інститут Св. Івана \$300.00, на журнал „Промінь” \$40.00, на церкву Св. Андрея та інше.

Василь і Марія Кривки рік тому залишили в жалобі своїх трое ді-

тей з родинами: дочку Стелу і зятя Емілія Обуховського, дочку Дженс і зятя Брадфорда Пулів, сина Джеймса і невістку Єву. Внуків — Ральфа і Кароля Пулів, Лорі Кровка, брата Василя Івана в Едмонтоні, сестер Марію і Катерину в Україні, а також і іншу рідню.

Покійним батькам Василеві і Марії вічна пам'ять!

Подав прот. Мир. Кришук

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ВІДДІЛ ПРИ КАТЕДРІ СВ. ІВАНА, ЕДМОНТОН 1981 РІК

Річні збори відділу Союзу Українок при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні відбулися в неділю 13 грудня 1981 р. Голова Розалія Фарина відкрила збори молитвою і попросила хвилину мовчанки в блаженну пам'ять відійшовших членок впродовж року: В. Охитва, А. Велешук, А. Романчук, М. Гавриш і В. Чумер.

Привіти та подяку членкам відділу передали: О. Ганочко, заступниця голови Крайової управи С.У.К., наш парох митр. прот. О. Лучак, і С. Масло, голова Катедральної громади.

Р. Фарина склала подяку членкам управи відділу, головам комітетів та членкам відділу за їх активність у відділі і при катедральній громаді. Крім праці у відділі членки урядували в Централі Союзу Українок, в Провінційній Екзекутиві С.У.К., в жіночому комітеті та дирекції Інституту Св. Івана, на дирекції пансіону Св. Івана, в Раді Жінок, крайовій та місцевій, в Суспільній Службі Українців Канади, як учительки української та недільної школи, та в двомовних школах та радах.

Цього року було 10 місячних зборів і одні сходи управи відділу. Відділ начисляв 274 членки. Р. Фарина як директорка є в комітеті „Українська Книгарня”, яку побудується в Форт Едмонтон Парку, учасала на збори і помагала збирати фонди на цей проект. Наш відділ призначив дохід з Чаю Свята Книжки і дохід з „Днів Спадщини” — \$1,000.00 також пожертвував \$1,000.00 з каси на цю будову.

Підчас року відбулися такі підприємаства: Свята Вечеря, Спільне Свячене, Членський чай, Чай „Промінь”, громадський Празник, Чай Владики Бориса, привітання митр. прот. Дм. Лучака і доброд., Провінційний З'їзд СУС. Дуже успішно відбувся Крайовий З'їзд СУС і складових організацій. Прибуло 552 делегатів з різних частин Канади.

Багато праці посвятилося на печення бабок і пасок для провінційного чаю. Більшість фондів до відділу приходять з різних обідів, весіль та забав. Осінній баль — в

10 річницю Багатокультурности — надзвичайно гарно відбувся. На програмі були страви і музичні точки різних етнічних груп. Головою цього комітету була Р. Мудра.

Загального приходу за рік 1981 було \$87,128 а розходу \$80,026. Головніші пожертви: Катедра Св. Івана \$20,000, Музейна Фундація \$5,000, пожертви і передплати на „Промінь” \$1,748, до Централі СУМК \$1,000, Фундація Колегії Св. Андрея \$1,000, організаційний фонд С.У.К. \$500, Західна Єпархія УГПЦК \$500, „Український Голос” \$300, СУС Фундація \$1,000, провінційна управа С.У.К. \$3,000, пров. С.У.К. стипендія \$100, фонд Н. Кобринської \$200, місцевий СУМК хор \$1,500.

Комітети при відділі доглядали працю з дітьми. Садочок відбувся 5 днів на тиждень. Учительки А. Звоздецька і Л. Гордіця — учасало 27 дітей віком 2½ до 4 років. Рідна школа відбувалася в середу вечером. В школі танків було 68 учнів поділених на різні класи. Старші брали участь у різних виступах. В молодшому відділі СУМК було 15, сходилися раз на тиждень, на збори, проби співу, релігійне навчання, літературні читання, виклади драми, забави та коляди, під опікою добр. М. Лакусти. Старший відділ СУМК нараховує 20 членів; має свій хор з додатковими членами інших відділів, під диригентурою Євгена Звоздецького. Брали участь в Зимовій Зустрічі в Калгарі, Весняній Зустрічі на Барвінку, релігійно-культурний „Ворк-шоп”, пекли паски і писали писанки, колядували на 4 зони, почилисти катедру перед Великоднем і працювали над розписом в авдиторії. Пані М. Прокопів наглядала над сумківцями.

Цього року ми відсвяткували 55-річчя відділу чайним прийняттям. Підчас чаю вшанували слідуєчих членок за 25-літню працю при відділі: О. Чернявську, Н. Николін, О. Камінську, К. Самицю, М. Гнатюк, Ф. Кругляк, Р. Кий, М. Мельничук і М. Гуцкал. За 50 років приналежности до С.У.К.: М. Лазарук. Відзначили почесним членством: Д. Корпан, К. Гарасим, В. Леськів, Л. Івасюк, П. Сліпчук. Ювілейний комітет очолювала А. Скуба.

Освітньо-культурний комітет під

проводом М. Купченко старався про точку програми на місячних сходах. Спільно з членським комітетом на чаю постаралися, щоб діти з двомовної програми вшанували Лесю Українку її поемами і представленнями під дирекцією учительки Г. Магус і М. Фодчук. Вшанували Тараса Шевченка пластинкою „Слово Тараса”. Промовляв отець В. Лакуста про Тисячоліття Хрещення України. В імені неспроможних і калік відбулася цікава фільма „Як люди відносяться до немічних”. Голова Централі С.У.К., Н. Боднар розповіла про Все-Канадський З'їзд в Едмонтоні.

Добродійний комітет відвідує членок і взагалі українських пацієнтів в лікарнях та „нирсінг”-домах. На Різдво подали дарунки овочів: на Великдень відвідували з писанками і бабками. Мали чай для старших в домі Св. Івана і „Д-р Меруген”. Зробили несподіванку для М. Лазарук з нагоди її 65-ліття, подарували овочі на похоронний обід бл. п. отця Хом'яка, подали обід нашим старшим, які їхали на піонерський день у Елк Айленд, подали перекуску по Панахиді членки А. Велешук. Пані Калет і М. Лазарук учасали на конференції „Сініорс Алайв” і багато дечого навчилися про потреби старших. Склали ці пожертви з комітету: Винифред Стюверт Школа \$100, Ушкоджених зору \$100, для Лінди Пасули \$200, на Фонд Збереження дітей \$100.

Членки церковного комітету чергувалися прикрасою катедри — купували квіти і прибирали вівтар. Співпрацювали з управою Західної Єпархії в упорядкуванні резиденції Владики і влаштуванням річного чаю на цю ціль. Цього року заряжена з Катедральною управою подавати каву і перекуску парафіянам зараз по Богослуженню що третьої неділі в місяці. Це дає нагоду більше познайомитись і відчуті приналежність до нашої церковної громади.

Щиросердечна подяка членкам котрі очолюють місячні комітети при кухні і тим, що телефонують членкам про збори.

Управа відділу на 1982: уступаюча голова — Р. Фарина, голова — Філія Кругляк, 1-ша заступниця голови —

Джерелдін Наконечна, 2-га заст. голови — Василина Леськів, 3-тя заступниця голови — Геня Стогрій, 4-та заст. голови — Докія Корпан, рекордова секретарка — добр. Юстина Лучак, коресп. секр. — Марія Лазарук, заст. секр. — Наталія Базюк, касирка — Катерина Гарасим. Контрольна комісія: Луїса Феняк, Наталка Фарина, Надія Николін. Голови Комітетів: Ювілейний — Е. Рипка, Архів — А. Особа, Добродійний — П. Калет, Церковний — Г. Грекул, Рідна Школа — П. Цимбалюк, Садочкив — Д. Ковалишин, Танковий — Є. Євчук, Гол. СУМК — П. Мудра, Старш. СУМК — добр. М. Лакуста, Членський — Л. Бриджес, Соціальний — К. Гавриш, Культ.-освіт. — М. Купченко, „Промінь” — Н. Дептук, Бібліотека — Е. Верхомин, Музейної Фундації — О. Ганочко, „Локал Кавнсел” — М. Косташ, Почесних членок — С. Гриник, Осінний баль — М. Маковська, Маєтковий — В. Гавалешка, Ювілейна книжка — С. Гриник, Мистецтва — А. Сенів, Протоколи до архіву — Дж. Дженіс, Бандура — М. Прокопів.

Розалія Фарина — голова
Василина Гулацан — секр.

МЕЛФОРТ, САСК. ВІДДІЛ ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори товариства відбулися 13 грудня в присутності 15 членок.

Заряд відділу на 1982 рік складається з таких членок: голова — Катерина Фідик, заст. голови — Анна Петрів, касирка — Василина Киврига, голова сестриць — Анна Ко-

пачівська. Комітет добродійної праці — Гафія Ніврянська і Марія Гринюк. Контрольна комісія: Н. Щирбій, Г. Ніврянська, Б. Котик. У відділі є 55 членок.

Упродовж року товариство відбуло 9 місячних зборів, працювали при церкві, ходили з колядою, влаштували продаж великодного печива, чай.

З освітньої праці вшанували день Лесі Українки і день Шевченка сходами, на яких прочитували реферати і подавали чай. На празник нашої громади мали обід, також на День Подяки, приготували спільне свячене та один похоронний обід, поминальний обід і поминальний чай й одну поминальну Службу Божу. Колядували та мали „бінго” в шпиталі старших громадян, а також і розіграшки. Влаштували прощальний вечерок членам. Зорганізували один 50-річний ювілей та приготували вечерю 50-річчя подружжя членів.

До нашого відділу загостила голова Провінційальної Екзекутиви Союзу Українок на Саскачеван пані Анна Холод, з якою ми відбули наради про працю та обов'язки в Союзі. Відділ вручив на потреби Союзу орган. фонд в сумі \$100.00, дали також \$25.00 на „телефакл”.

Влаштували 6 грудня вечерок признання членкам, на якому вшанували 7 членок грамотами Союзу Українок за 50-літню працю, а 10 членок грамотами за 25-літню працю в організації.

Анастасія Спелей, секр.

КЕМЛУПС, Б. К. ВІДДІЛ ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу ім. Лесі Українки з Кемлупс відбулися 6 грудня 1981 року. На цих зборах вибрано управу відділу на 1982 рік.

Уступаюча голова пані К. Павлишин привітала членок та зробила огляд праці жіночого товариства за 1981 рік. Вона склала ширу подяку членкам за тяжку працю упродовж року. Жіноче товариство приймало на себе замовлення на різні обіди, прийняття, бенкети (кейтерінг) часто по два або й три рази на тиждень. Членки також впродовж тижня робили голубці, вареники (пирогги) та приготували іншу поживу для „кейтерінг”. Головно кухарки які вистоювали довгі години в залі при праці, яким належить признання і подяка.

Протокол з минулорічних зборів прочитала пані П. Кесійонс. Вона також дала звіт, яким поінформувала про важливі події в товаристві в біжучому році.

Фінансовий звіт здала касирка відділу пані Донна Мазур.

За українську школу звітувала Єлісавета Лайн. Вона навчає класу в садочку а Раїна Калдер інші класи. Одна з наших членок Ліна Брунер пробула кілька місяців на лікуванні в „кенсер клінік” у Ванкувері. Відділ вислав їй грошевий різдвяний дарунок до її дому.

По закінченні ділових справ відбувся вибір заряду товариства на 1982 рік, до якого увійшли: голова — Катерина Садова, уступивша го-

Членки відділу в Мелфорт, Саск. — зліва направо перший ряд сидять: А. Петрів, В. Киврига, М. Шпак, М. Грипюк, А. Копачівська, А. Панчишин, М. Ткачук; другий ряд: Г. Гнатишак, І. Ніврянська, С. Гандзюк, М. Зийле, В. Вебстер, К. Слигил, К. Фідик, Л. Николюк, К. Николюк, А. Спелей, М. Романюк, Н. Щирбій, М. Войціхівська, М. Ткачук.

Добка ДОМУ

Стефанія
Кульба

ГОРІХОВИЙ ТОРТ

Приготовити 2-8-інчових круглих тортівниць, вимастити і виложити спід і боки помащенням восковим папером.

- 3¼ горнятка мелених волоських горіхів
- 3 ложки муки
- 1 ложечка порошку до печива
- ¼ ложечки солі
- 6 яєць — розділені; кімнатної температури
- 1½ горнятка вершків (сметанки 35%)

Жовтки втерти з цукром аж збілюють. Горіхи перемішати з мукою, порошок до печива і сіллю; получити це з жовтками. Окремо вбити білки на тугий шум, получити це разом і все легко перемішати. Масу поділити на дві частини, наложити на дві тортівниці і пекти у вигрітій печі на 350° — 25 до 30 хвилин. Спро-

бувати шпичкою чи готове. Коли прохолоне, переложити битими вершками; зверху посипати січеними горіхами.

СМАЖЕНА РИБА

- 2½ до 3 фунти риби
- ½ горнятка муки
- 2 яєць
- 2 ложки молока
- сіть і перець
- масла/оливи

Почистити рибу; покроїти на кусники, посолити і нехай трохи полежить. Розбити виделкою яйця. Кусники риби мачати в борошно, у яйця і в молоко, потім знов в борошно. Смажити на гарячому товщі на обидві сторони, на легкому вогні аж зарум'яниться. Посмажені складати у посудину.

2 зубці часнику розтерти в 2 ложки води і залляти рибу.

Накрити і всунути до гарячої печі

на 300° на 15 хвилин.
подавати з картоплею.

BAKED ICE CREAM SHELLS

- 6 individual sponge cake shells
- ½ cup apricot preserves
- 1 quart vanilla ice cream
- 3 egg whites
- ½ cup sugar

Brush sponge cakes with preserves on medium size cookie sheet. Place large scoop of ice cream in each shell. Freeze while making meringue. Beat egg whites until foamy white and double in volume in a medium size deep bowl with electric mixer at high speed. Add sugar, a tablespoon at a time, until stiff peaks form. Frost ice cream and sponge cakes completely with meringue; return to freezer until meringue is firm. Bake at 375° for five minutes or until meringue is golden. Serve immediately.

лова — Катерина Павлишин, рекордова секретарка — Єлисавета Лайн, коресп. секретарка — Ярослава Ворох, касирка — Донна Мазур. „Кейтерінг” і книговодство — Ріта Байда.

Єлисавета Лайн, секр.

ОВКБУРН, МАН. ВІДДІЛ ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу відбулися 4-го листопада 1981 року в Українському Народному Домі. Збори відкрила голова Марія Старенька молитвою і вшануванням покійних членок хвилиною мовчанки. Предсідницею зборів була Анна Боклашук, секретаркою Магда Матійовська. Впродовж року відбулося 10 місячних зборів і 3 засідань.

Голова Марія Старенькі дала звіт праці за минулий рік. Як раніше так і цього року обов'язок членок був помагати з колядою на церкву. Від-

відали Дім для старших з колядою і подарунком у Шол Лейку, мали „ворк шап” — вишивання, печення калачів-пасок і писання писанок під проводом Анаст. Гринцак, Весняний чай, продаж печива і розігравку, спільне свячене, храмовий обід, брали участь в „Ukr. Culture Awareness Program” в Брендоні, де була виставка строїв і лекції українських вишивок. Різні обіди і спільну вечерю для Народного Дому.

Гостили молодший відділ С.У.М.К. з Вінніпегу, брали участь в Окружному з'їзді в Росбурн, Ман., відвідали хворих в лікарнях і по домах. Склали пожертви на такі цілі: Музей \$100.00, орг. фонд \$40.00, до Народного Дому \$500.00, на церкву \$400.00, для студентів \$100.00.

Приходи у 1981 р. \$3,326.89, розходи \$2,847.00. Осталось в касі — \$525.74.

Заряд відділу на 1982 рік: уступивша голова — Марія Старенькі,

голова Геня Матієшин, заст. голови — Марія Старенькі, рекорд. секретарка — Анна Боклашук, касирка — Анна Друль, фін. секр. — Магда Матійовська; господині — Марія Мануляк, Розалія Свіцька і Марія Бородій. Ком. хворих — Марія Мельник, Галя Ваврик і Филіс Туткалюк. Контрольорки — Катерина Швалюк, Розалія Свіцька і Марія Бородій.

Геня Матієшин

ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДІЛУ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ У ВІННІПЕЗІ

Річні Збори Відділу Комітету Українок Канади відбулися 8 березня 1982 року в домівці КУК при вул. Мейн 456.

Праця відділу в протягу року, під керівництвом пані Докії Черевик була така:

Відділ взяв участь у виготовлюванні етнічної ковдри, яку Комітет

Багатокультурності подарував Міжнародному Центрові під час „Кенада Дей”, 1 липня 1981 року. Кожна етнічна група була обов'язана вишити кусок матеріялу, на якому представлялися танцюристи тої групи. Старанно та досконало виконала вишиття від КУК пані Емілія Масло. Ковдру можна оглядати в Міжнародному Центрі на 700 Елбин вул.

В березні 1981 року з нагоди 40-ліття КУК вислано збіркову листу з грішми на „Збірковий фонд”. Весною членки мали обов'язок писати листи до Советського Союзу за звільнення Василя Стуса. Це був проєкт відділу Міжнародної Амнесії в Саскатуні, доручений Відділом КУК через Крайову Управу Комітету Українок Канади. 6 травня відділ брав участь у чаю в Домі Сліпих. Помагали пані Анна Каптії, Анна Луцан, Албіна Торб'як і Докія Черевик.

Ввечері 8 травня членки зійшлися на вечерю і останнє засідання перед ваканціями. Це відбулося в ресторані Паладіо в Грент Парк Плаза. Зроблено спільну знимку, вручено дарунок уступившій голові пані Марті Левицькій-Костюк за її пророблену працю в протязі двох літ, прослухано слово пані Любомири Чайковської — голови Крайової Управи Комітету Українок Канади, і закінчено вечір розваговою програмою.

В червні під час „СІ-ПІ-АР” фестивалю і в липні під час „Кенада Дей” наш відділ постарався, щоб українці були запрезентовані, де двічі сумківці виступали з танцями.

В серпні відбулася Фолклорама, в якій відділ мав мистецьку виставку в Павільйоні „Київ”. Пані Кароля Романик зі своїми ученицями показувала на чотирьох варстатах ткацтво. На стінах висіло 14 килимів, різні тканини були розміщені по кімнаті. Був також стіл традиційного печива. Членки відділу помагали впорядковувати виставку та щовечора чергувалися її доглядати. Ми вдячні також тим паням з-поза відділу, що допомогли нам впорядкувати виставку. Голова КУК була відповідальна за цілу культурно-мистецьку виставку павільйону „Київ”. Також голова, пані Д. Черевик, разом з зп-і А. Каптії під час тижня Фолклорами показували на те-

лєвізійній станції СКНД, на проханя „Фолк Артс Кавнсил”, як готувати вареники.

В жовтні 1981 року відбувся Міжнародний День у Грент Парк Плаза. Відділ мав там культурно-мистецьку виставку, також був виступ українських танцюристів і продаж печива. Виставкою займалися пані Марта Левицька-Костюк і Ярослава Паламарчук, допомагали пані Галя Кінаш, Анна Гриценко, Анна Луцан і Докія Черевик. На засіданню того місяця, яке відбулося в домі пані Голови роздано членкам запитники у справі дискримінації та нагороджено пані Е. Масло за її вишиття на „Етнічній ковдрі”, а потім п. В. Самець висвітлив прозорки з виставки на Фолклорамі.

В листопаді відбувся чай в залі Катедрі Прєсв. Тройці. Господинями чаю були пані Оля Коваль, Стефанія Керелюк, Анна Івончик і Ольга Чемерис. При кінці листопада відділ вислав голову пані Д. Черевик на Крайову Конвенцію КУК до Едмонтону. В листопаді членки збирали одяг, який вислали, оплативши пересилку, 6 пакунків до Бразилії. Зайнялася цим пані Ольга Чемерис, допомагали пані Анна Каптії і Докія Черевик.

У грудні відділ спонсорував дві учительки Рідної Школи Марійку Шпитковську і Надю Руду на Крайову Громадсько-Шкільну Конференцію в Вінніпезі, в тому ж місяці відбулася й Різдвяна Забава для дітей в Міжнародному Центрі, яку відділ підтримав грошевою пожертвою і поміччю. Займалася цим пані Галя Кінаш.

В січні 1982 року, хоч засідання і не було, роблено підготову до Свята Героїнь, яке відбулося 14 лютого 1982 року в Інституті „Прєсвіті”. Пані Ярослава Паламарчук і Докія Черевик зайнялись підбором програми та іншими справами, пов'язаними з цим святом. Святочну доповідь виголосила добр. Анастасія Міненко. Участь взяла переважно молодь і концерт був гарний. В лютому відділ взяв участь у „Валєнтайн Забаві” в Міжнародному Центрі. Зайнялися цим представниці до Міжнародного Центру пані Г. Кінаш і А. Гриценко, допомагали Я. Паламарчук і С. Кузмерик.

Комітет Багатокультурності при Міжнародному Центрі рішив виконати ще одну „етнічну ковдру”, на цей раз для Манітобського Провінційного Архіву. В цьому проєкті візьме участь не 23 етнічні групи, як це було з першою ковдрою, а 30 груп і для українців знову буде шити пані Е. Масло.

Відділ КУК заплянував спровадити Український Фестивальний Хор з Давфину і ставити „Українське Весілля” у Плейгавз Театрі. На цю ціль відділ КУК дістав від Шєвченківської Фундації дотацію в сумі одної тисячі долєрив. „Українське Весілля” відбулося в Театрі „Плейгавз” 30 травня 1982 р. о год. 3-й по полудні.

Цього року ми не забули допомогти фінансово різним українським установам: Поміч Україні, Інтернат Св. Ольги в Бразилії, Колегія Св. Андрея в Вінніпезі, УВАН, Світовий Конгрєс Вільних Українців, Манітобська Філія Українського Музею Канади, Українські Бандуристи. Також склав відділ пожертву часописам „Український Голос”, „Канадійський Фармер”, „Поступ”, „Новий Шлях”, „Промінь”, „Жіночий Світ”, „Наша Дорога”, фінансово підтримав вироблення платівки „Червоний Мак” і „Хор Ярослава” для групи „Троянда”.

Минулий рік Відділ КУК пройшов з повним успіхом, за що подяка належить голові Д. Черевик та всім членкам за дружню співпрацю.

Галина Онуфрійчук,
прєсова реферєнтка

КУКУРУДЗЯНА КАША **(BAKED CORNMEAL)**

- 1 горнятко кукурудзяного борошна (муки)
- 3 горнятка кип'ячої води
- 3 ложки масла сіль

До кип'ячої води кинути масла і трошки солі. Всипати потрохи борошна, мішаючи невпинно, щоб не було грудок. Варити около 10 хвилин. Коли згусне, всунути до гарячої печі на 350° на 20 хвилин. Подавати з шкварками і звичайним сиром.

ПРЕСОВИЙ ФОНД ВІДДІЛІВ

Мирнам, Ал-та. — Відділ ім. Олени Пчілки, касирка пані Яремчук	\$100.00
Едмонтон — Центральна СУС у подяку п-ву Франкам і Холодам в Саскатуні	50.00
Ванкувер — Провінційна Екзекутива Союзу Українок у Бр. Колумбії з весняного чаю	40.00
Смокі Лейк, Алта. — Відділ ім. О. Кобилянської з нагоди відзначення А. Антонішки	30.00
Едмонтон — Добродійний Комітет з нагоди дня уродин Олени Слюсарчук	25.00
Смокі Лейк, Тлта. — Відділ ім. О. Кобилянської з свята День Матері	25.00
Ту Гилс, Алта. — Відділ ім. Лесі Українки прислала О. Качмар	10.00

ПРЕСОВИЙ ФОНД З НАГОДИ ПРИЙНЯТЬ

Едмонтон — склали гості в подарунок Катерині Малиш з нагоди її уродин включно з виробом кліші — прислала референтка Дора Воронюк	93.00
Едмонтон — Відділ ім. Кн. Ольги з нагоди дня уродин Євдокії Котик в подарунок від гостей на „Промінь” прислала Д. Воронюк	30.00
Гамільтон — Відділ ім. Лесі Українки, збірка під час похорону Емілії Степової, прислала реф. А. Корній	134.55
Лашін — Відділ ім. Кн. Ольги — збірка на похороні Луцишина	50.00
Ізлінгтон, Онт. — Ольга Заверюха в роковини упокоєння П. Стадник	34.00

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ

Варвара Васильців — Кадворт, Саск., з нагоди дня уродин	\$100.00
Гафія Янішевська — Едмонтон з нагоди її 90-ліття	100.00
Люба Кут, Ванкувер, Центральна референтка журналу „Промінь”	100.00
Марія Богдан, Ванкувер, довголітня читачка журналу	100.00
Анна Павлюк, Давфин	100.00
Лука Полович — у пам'ять дружини	100.00
В. Бельзюк, Морнвил, Альберта, у пам'ять дружини, прислав протопресв. Гр. Василів	50.00
Анна і Олекса Кипибіди, Монреал з нагоди золотого ювілею	50.00
Нестор Костинюк, Виндзор, у пам'ять Марії Друль	20.00
Геня Матієшен, Овкбирн, у пам'ять Марії Друль	20.00
Мир. Друль, Брендон, у пам'ять Марії Друль	10.00
П-во Н. Скоморовські, Кітченер, Онт. у пам'ять Григорія Гонця	20.00
Діти у перші роковини упокоєння Пелагії Стадник	34.00

Лукія Голубицька — Едмонтон	20.00
О. Русин — Монреал	13.00
Ірина Солоненко, Торонто	10.00
Галя Липка, Гамільтон	10.00
Оля Скегар, Вінніпег	10.00
Анна Білокура, Вакав, Саск.	10.00
Лелія Митрук, Ванкувер	10.00
Наталя Давдс, Ошава	10.00
О. Мороні, Монреал	8.00
Антоніна Шліхта, Торонто	8.00
Марія Коваль, Вінніпег	8.00
Надя Дубилко, Торонто	8.00
Я. Шишковська, Реджайна	8.00
Маргарета Пилипчук, Оттава	8.00
Людмила Карпінська, Ванкувер	8.00
Една Павлик, Торонто	8.00
Тоня Патринюк, Реджайна	8.00
Н. Пікас, Орчард Парк, Н. Й., США	8.00
Т. Гусак, Давфин	6.00
Марія Котульська, Торонто	6.00
Оля Сабара, Вінніпег	6.00
Іванна Басараба, Волфайл, Н. Ск.	6.00
Добр. Е. Дерев'янка, Канора, Саск.	6.00
Василина Мадрига, Нипавин, Саск.	5.00
Марія Вотчіковська, Кадворт, Саск.	5.00
Софія Островська, Порт Сод	5.00
Я. Забродський, Ленсінг, США	5.00
К. Пукас, Монреал	4.00
Ольга Хомич, Торонто	4.00
Ірина Петлука, Гамільтон	3.00
М. Тимчак, Монреал	3.00
А. Тхир, Монреал	2.00
Стефанія Мединська, Монреал	2.00
Юлія Головата, Торонто	2.00

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Анна Корній, референтка в Гамільтоні	1
Наталка Дептух, референтка в Едмонтоні	1
А. Мухан, Содбури	1
Ольга Броніська, Чилівек, Б. К.	1
Емілія Ханасик — Вернон, Б. К.	1

ПРОСИМО ПОПРАВИТИ

В ч. 6 з червня на стор. 33 у виказі індив. пожертви, замість Ровз Фарина, має бути Вірджинія Фарина, Едмонтон — \$25.00.

В ч. 7-8 з липня на стор. 33 замість Марії Панчишак має бути Текля Панчишин, Едмонтон — \$20.00.

У виказі пожертв в ч. 6 на стор. 33 Тандер Бей, Відділ ім. О. Басарабової — \$50.00 прислала секр. А. Мирфей (не реф. Присунька).

За неточність просимо вибачення.